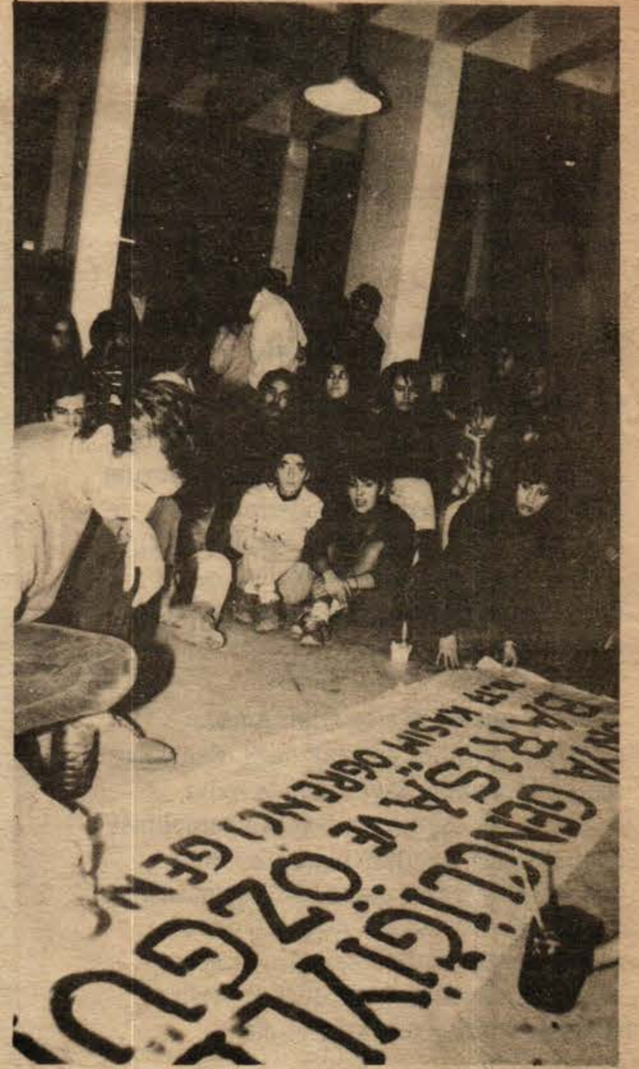
“İnsan Haklarının 40. Yılında Üniversite Manzaraları”

söz hakkı

ONBEŞ GÜNLÜK • GENÇLİK GAZETESİ

15 ARALIK 1988 — 1000 TL (KDV dahil)

Feda Edilen Bir Kuşak

CEZAEVİ GENÇLİĞİ

“Öğrenci Gençlik Cezaevi Gençliği ile Dayanışma İçerisinde”

Hakları için açlık grevi yapan 2000 tutuklunun büyük bölümü gençlerden oluşuyordu

✓ 10-17 Kasım Öğrenci ve Gençlik Haftası kutlandı

5. Sayfada

✓ Üniversitelerde Kültürel Etkinlikler

4. Sayfada

✓ Ne Seninle, Ne Sensiz.

11. Sayfada

✓ Ö.S.Y.M.’de Yeni Bir Fırsat Eşitsizliği mi?

10. Sayfada

MERHABA

Gazeteler yeni yayın yaşamına genellikle bu sözcükle başlarlar. Ben de bu sözcükle açıyorum yaşama gözlerimi. Ama istiyorum ki bu sesleniş, matbaa harflerinin soğukluğundan kurtulsun. Sorunlarınızı hafifleten bir esinti, içten bir bakış, bir dostun dudaklarından dökülen sıcacık bir sözcük olsun.

Ben bir gençlik gazetesiyim. Amacım gençliğin sesini duyurmak değil. Gençliğin sesi olabilmektir. Sayfalarımda, iyiyi, doğruyu, coşkuyu sınırlamadan verebilmek benim başarı koşulum olacaktır. Bunun için sizlere gereksinimim var. Sevinçlerinizi paylaşmak, sorunlarınıza ortak olmak, arayışlarınıza katılmak, doğruyu sizlerle aramak istiyorum. Bana düşüncelerinizi aktarın. Uçarılığınızı taşıyın, beni güzelleştirin.

Ben gençlikten yanayım. Bunu hiç kimseden saklamıyorum. Aile'de, okul'da, toplum yaşamında ben hep gençliğin yanında olacağım. Gençliği sınırlayan, kendi yanlışını yapma hakkını bile ona tanımayan, her türlü düşüncenin karşısında yer alacağım. Yalnızca sorunlara ortak olmakla kalmayacak, sizin sevinçlerinizle, çılgınlıklarınızla, yaratıcılıklarınızla yaşayacağım.

Ben genç bir gazeteyim. Bu anlamda deneyimsizim. Ama üniversiteye yeni başlamış bir öğrencinin heyecanıyla doluyum. Bir dizi yanlışlarım olacak biliyorum. Ama yılgınlık yok yüreğimde. Genç insanın yaratım gücüne duyduğum inanç, iyimserleştiriyor düşüncelerimi. Kendime güveniyorum, ilk sayımdan başlayarak gençlerin istediği gibi bir gazete olmaya çalışacağım. Sizinle birlikte gelişecek, sizinle birlikte değişeceğim.

Var mısınız böyle bir gazete yaratmaya?

ADI ŞÛRA

İzleyen ve Yazan: MESUT ÖZDİNÇ
Yönetemeyen: CEMAL GÜZEL
Prodüktör: Dahiliye Nazırı
Görüntü Yönetmeni: Ankara Kimeniyet Müdürlüğü
Kötü Adam: İHSAN
Figüranlar: Öğrenciler ve Gazeteciler
Çizgili Tanıklar: KAZIM POLAT - SADIK ALBAYRAK

Bu bizim ilk ŞÛRA'mızdı. (Acaba gerçekten ilk mi?) Gidelim, görelim dedik, yaşayıp yazalım... Ve düştük Ankara yollarına... İşte size bir demet şûra: Bilmem herkesin belleklerine kazınan o "görkemli açılış"tan uzun uzun sözetmeye gerek var mı?

Bazı şûra üyeleri görüş açıklamamakta oldukça deneyimliydiler. İşte onlardan UYGUR TEZEBAY sorularımızı nasıl yanıtlıyor?

*YÖK'ün **"seçtirdiği"** öğrencilerden "TEMSİL ETTİĞİ ÖĞRENCİL[illegible]R AN BİLE UNUTMAYAN" (!) şûra üyeleri de vardı: ALAHADDİN YURDERELİ, Van 100. Yıl Üniversitesi öğrenci temsilcisi. Komisyonda **"öğrencilerin yönetime katılması"** konusu oylanırken **RED** oyu veren tek **"öğrenci temsilcisi"**ydi(!). Nedenini sorduk, yanıtı AYNEN aşağıda.*

Aşağıda bu "güzide temsilci komisyon çalışmalarında görülüyor...

*Eşitsizlik baştan vardı. Kendi sorunlarının çözümüne yönelik kararları gençler almadı tabii ki, bu işi yaşlılar yaptı... **"Karar alanlardan birine"** bunu beli... de dedikleri AYNEN(!) aşağıda.*

*Benzetmenin çağrıştırdıkları ürperticiydi: O günkü gazetelere bakınca bu üyeye hak vermemek elde değildi. **"Savaşa değil şûra"**ya giden gençleri hangi **"komutanlar" "savaş görüntüleriyle"** karşılıyorlardı?...*

*VE kapanışta gerçekleşen münasebetsiz elektrik kesintisi, **"şûranın aydınlık getirdiğinden"** sözeden HASAN CELAL GÜZEL'i **"tekzip"** ediyordu sanki...*

*Ve size aktaramadığımız daha bir yığın şeyle geçip gitti şûra. Belleklerden silinmeyecek ANLAR ve tartışmalar yaratarak... Nice yeni şûralara derken, **"buna benzemeyen"** nice "DEMOKRATİK ŞÛRALARA" demek istiyoruz aslında...*

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Yönetmeni: **Sultan Altun** □ Genel Yayın Yönetmeni: **Nezih Kazankaya** □ Genel Yayın Danışmanı: **Mustafa Okan** □ Mali ve İdari İşler Danışmanıları: **Haluk Sarptunalı - Yalçın Uysal** Öğrenci Haberleri: **Tayfun Sever** □ Liseliler: **Özgür Doğu** □ İnceleme Araştırma: **Zekeriya Aytemur** □ Genç Kızlar: Gül Dillioğlu □ Kültür: **Tamer Baran** □ Teknik İşler: **Sözhakkı** □ Dizgi: **Maraton** □ Film: **Klasik Ajans** □ Baskı: **Milsan A.Ş** □ Dağıtım: **Yaygın Dağıtım** □ Yönetim ve Yazışma Adresi: Mesih Paşa Cad. No: 5 Kat: 4 Laleli / İst. □ Ankara Büro: Ataç Bir Sok. No: 39/1 Kolej. Ankara.

Üniversitede Dayak

Ankara Üniversitesi Öğretim görevlilerinden Dr. **Tülin Hoşgör**, aynı üniversitede görev yapan Prof.Dr. **Beşir Hamitoğulları**'nın hakaretine ve fiziki saldırısına uğradı.

8 Kasım 1988 günü meydana gelen olayda, Tülin Hoşgör **"İktisadi Düşünceler Tarihi"** adlı dersin sınav gözetmenliğini yaptığı sırada, dersin hocası olan Prof.Dr. Beşir Hamitoğulları tarafından saçından sürüklendi ve küfüre maruz kaldı.

Öğrencilerden alınan bilgiye göre olay şöyle gelişti: Dr. Tülin Hoşgör 8.11.1988 günü saat 13.00'de **"İktisadi Düşünceler Tarihi"** dersinin sınav gözetmenliğini yaptığı sırada, salona giren Dr. Beşir Hamitoğulları, Dr. Hoşgör'e **"niye kürsüde durduğunu"** sordu. Ve eliyle salonun sağ uç köşesini göstererek **"seni bu köşede görevlendiriyorum"** dedi. Bunun üzerine Hoşgör, Hamitoğulları'na **"sınav süresince salonun her köşesinde durabileceğini, kendisiyle daha nazik bir tavırla konuşması gerektiğini"** hatırlattı. Böylece büyüyen tartışmada, Hamitoğulları'nın **"sana şu köşeye git dedim, çabuk emrediyorum"** şeklindeki emiriyle karşılaşan Hoşgör, **"burası Akademik bir kurum ve bu kurumun 15 yıllık bir hocasıyım. Yüzlerce sınava girdim, sınav nasıl yapılır, sınav görevleri nasıl yerine getirilir, gayet iyi biliyorum"** dedi.

Beşir Hamitoğulları'nın Hoşgör'ü sınav salonundan kovmasıyla daha da büyüyen olay, Hamitoğulları'nın, Hoşgör'ü saçından ve kulağından tutup sürüklemesiyle ve bir dizi küfrüyle sonuçlandı.

Hamitoğulları öğrencilerin müdahale etmesiyle salondan dışarı çıktı. Ancak hırsını alamayan Prof. tekrar geri dönerek **"Sana defol dedim. Bak seni nasıl düzeceğim"** gibisinden hakaretlerine devam etti.

ÖĞRENCİLERİN TEPKİSİ

Sınavdan sonra Tülin Hoşgör'ün odasına gelen öğrenciler, lehinde tanıklık yapabileceklerini söyleyerek, Tülin Hoşgör'ün **"Hamitoğulları hakkında suç duyurusu"**'nu onunla birlikte imzaladılar. Olaya tanık öğrenciler daha sonra Dekanlık'a giderek, Hoşgör'e yönelik bu haksız saldırı ve aşağılanmaya baştan sona tanık olduklarını, hayatta böyle bir şey görmediklerini bir eğitim kurumunda böylesi çirkin bir olayın meydana gelmesine göz yumamayacaklarını belirttiler. Ayrıca A.Ü. Siyasal Fakültesi öğrencileri bu konuda hazırladıkları 250 imzalı bir protesto dilekçesini Dekanlık'a verdiler. Başka bir dilekçeyi de imzaya açtılar. İmzaya açılan dilekçede **"Üniversitelerin son yıllarda içine düşürüldüğü durumun bir göstergesi olan bu yüz kızartıcı ilkellik kınanıyor ve bu olayı yaratan Hamitoğulları'nın Üniversite çatısı altında daha fazla kalmasının bilime, bilim adamlığına, gençliğe bir hakaret olacağı"** belirtiliyor. Bu dilekçe Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, ODTÜ, Gazi Üniversitesi, Mimarlar Odası, Barolar, İstanbul Bilsak, Mülkiyeliler Birliği, Ankara Dost ve İmge yayınevlerinde imzaya açıldı. Kısa sürede binlerce imza toplandı.

Bu arada Öğretim görevlileri de kendi aralarında hazırladıkları bir metni imzaya açıp, olayı kınadılar.

Prof. Beşir Hamitoğulları

HAMİTOĞULLARI'NIN SAVUNMASI

Hamitoğulları ise, **"ölümcül saldırı, kaba tehdit ve yalan-dolan iftiralar"** diye nitelendirdiği suçlamalara karşı şu açıklamayı yaptı: **"Tülin Hoşgör'e çok kibar ve onun duyabileceği bir tarzda 'kendimi salonda çok yalnız hissetmeye başladığımı, salonun başka bir yerinde bulunması gerektiğini' hatırlattığımda; öğrencilerin duyup tahrik olacakları bir biçimde, 'burası karakol mudur' dedi. Bir eğitim kurumunda tasavvur edilmemesi gereken bir şiddet gösterisine girişti. Açıkça anlaşılıyor ki üniversiteden 1980 yılında kavulmuş ve bugünlerde, bir yolunu bularak geri dönmüş bulunan bayan Tülin Hoşgör'ün öncülüğünde, planlı, hesaplı, örgütlü bir şiddet ve terör olgusu yaratarak, bazı hedeflere varılmak istenmektedir... Böylece öğrencileri tarafından çok sevilen 30 yıllık bir bilim adamını da ürküterek, kendi yandaşlarına ek bir kadro açmayı hedefliyor."**

SİZ KURUN BİZ KAPATALIM

İdris Özyol

Öğrenci dernekleri tek tek kapatılıyor

1982 Anayasası'nın 33. maddesi der ki: **"Herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir. Dernek kurmak için kanunun istediği bilgi ve belgelerin kanunda belirtilen yetkili merciye verilmesi yeterlidir."**

Dernekler Kanunu'nda da dernek kurmak için gerekli bilgi ve belgeler tek tek sayılmıştır. Rahatlıkla bu belgeleri biraraya getirip, bu ana yasal hakkınızı kullanmak için başvurabilirsiniz... diyorsak da, bu iş bu kadar kolay değil. Sizden bir adet **"rektörlük izni"** istenecektir. Nerden çıktı demeyin. Bu izin, Yüksek Öğretim Kanunu'nun 59. maddesinin gerekli gördüğü bir uygulamadır. "Bir kanun, Anayasa'ya aykırı olamaz" demeyin. Deseniz de "yemezler."

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği'ne kapatma tebligatı geldi. Derneğin kapatılmasını gerekçesi ise, meşhur rektörlük izninin olmaması. Onlarda gidip rektörlük izni alsalarmış diyeceksiniz. Onlar da bunu düşünmüşler zaten. İzin almak için rektöre çıktıklarında rektörlükten kendilerine Anayasa'nın 33. maddesi hatırlatılarak, dernek kurmak için izin almakg erekmediği söylemiş. Tabii, bu bir yöntem... Valilik, YÖK'ün 59. maddesine dayanarak sizden **"rektörlük izni"** isteyecektir, izni vermesi gereken rektörlükse 82 Anayasası'nın 33. maddesini bahane ederek size izin vermeyecektir. Sonuçta da işlemlerini tamamlayarak faaliyete geçmiş olan bir dernek "bir gece ansızın" kapatılıverecektir.

Dernek Geçici Yönetim Kurulu Bakanı **Bülent Akbay**, kapatılma kararına ilişkin şunları söyledi: **"Kuruluş çalışmalarının ilk gününden itibaren öğrenci derneklerini yasadışı göstermek isteyenlerin bizzat icraatlarıyla kendilerinin yasadışı olduğu su yüzüne çıkmıştır. Öğrenci derneklerine bile tahammül edemeyen dar kafalı anlayışlar ne kadar 'demokrasiye geçtik' naralarıyla TRT'de, gazetelerde... vb. boy gösterseler de hiçbir zaman demokrasiyi yaşayamayacaklardır. Çünkü bu anlayışlarıyla kafalarındaki zincirlerden kurtulmuş olmayacaklardır."**

Rektörden izin alabilmek mümkün olmayınca size İdari Mahkeme yolunu denemek kalıyor. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğrenci Derneği (İFÖD) de **"rektörlük izni"** istemiyle karşılaşmış bir dernek... İFÖD Geçici Yönetim Kurulu'da bunun üzerine İdari Mahkemeye başvurmuş. İdare Mahkemesi'nden de **"rektörlük izni gerekmediği"** yönünde bir karar çıkması üzerine çalışma izni almış ve çalışmaya başlamış. Fakat İFÖD'de kapatıldı. Niye mi?

İFÖD'ün 11 Kasım'da genel kurulunu yapması gerekiyordu. Bunun için İFÖD, 15 gün önceden genel kurul yapacağını bildirdi. Yer olarak da İktisat Fakültesi'nin okuma salonunu gösterdi. 11 Kasım sabahı genel kurula katılmak için gelen dernek üyeleri, okuma salonunun kapısında **"tadilat dolayısıyla kapalıdır"** tabelasıyla karşılaştılar. Oysa bir gün önce böyle bir şey yoktu. Fakülte sekreterine çıkan öğrencilere, sekreter kapatılma için şu gerekçeyi sundu: **"Salonda bir cam kırılmış. Bu nedenle can güvenliği yoktur."** Çıkılan başka makamlarda da aynı yanıtla karşılaşıldı. **"Okuma salonunu veremeyiz."** Oysa bugün genel kurul yapılamazsa dernek kapatılacaktı. Genel Kurulu izlemek için gönderilen hükümet komiseri de aynı şeyi söyledi. Rektör yardımcısının odasına taşınan tartışma sırasında **"genel kurulun"** 15 gün ertelenebileceği söylendi Dernek Geçici Yönetim Kurulu Başkanı **Tahsin Berk'e**. Bir zabıt tutuldu. Zabıtın altına Rektör Yardımcısı **Sevim Büyükdevrim**, Dekan **Akın İlkin** hükümet komiseri bir güzel imza attılar. Böylece İFÖD'ün 15 gün sonra genel kurul yapabilme hakkı resmileştirilmiş oldu.

İFÖD Geçici Yönetim Kurulu, tam 15 gün sonra genel kurul yapmak için resmi işlemlere başlamışken birden adreslerine gönderilen bir kapatma tebligatıyla karşılaştılar. Tabi resmi zabıt ellerinde kalakaldı.

Bu da dernekleri kapatmanın daha farklı bir biçimi.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU MADDE 4:
Yükseköğretimin Amacı; öğrencileri
-Hür ve bilimsel düşünce gücüne,
geniş bir dünya görüşüne sahip,
insan haklarına saygılı
-Beden,zihin,ruh,ahlak ve duygu
bakımından dengeli ve sağlıklı
şekilde gelişmiş vatandaşlar
olarak yetiştirmektir.(6 Kasım 1981)

Tarih:Aralık 1988
ÜNİVERSİTELERDE DURUM:

İşte Yasa ♦ İşte ♦ Üniversitelerde durum

Tayfun Sever

Aşağıda yer alan ve üniversitelerdeki kulüp çalışmalarına bir örnek teşkil edeceğine inandığımız söyleşi, Boğaziçi Üniversitesi Köy-Koop Kulübü Başkanı **Mustafa Keşoğlu** ile yapılmıştır.

SÖZ HAKKI □ ***Kulübünüzü kısaca tanıtır mısınız?***

MUSTAFA KEŞOĞLU ■ Boğaziçi Üniversitesi Köy-Koop Kulübü kuruluş tarihi 1980 öncelerine dayanmakla birlikte, 80'den sonra canlılık kazanan bir kulüptür. 1987-88 ders yılına kadar yılda bir kez üniversite içinde kitap sergisi düzenleyen kulüp, 88'den sonra kitap sergisi sayısını ikiye çıkarmış ve köy ilkokullarına kitap yardımı kampanyası düzenlemiştir.

1987 yılına kadar açılabilmesi için 16 üyeyi zorlukla tamamlayabilen kulübümüz, yine 1987-88 öğretim yılında gerçekleştirdiği çabalarla bir üye patlaması sağlayarak 80 üyeye ulaşmıştır. Bu yıl ki hedefimiz 150-200 üyeye ulaşmaktır. Üye sayımızın yarıdan fazlası günlük pratik çalışmalara doğrudan katılmaktadır. Bunun yanısıra kulüp üyesi olmamakla beraber çalışmalarımıza dönem dönem katılan arkadaşlarımızda da vardır. Kulübe üye olmak isteyen tüm Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine açıktır ve her üyemiz çalışmalar içinde eşit söz ve karar hakkına sahiptir.

□ ***Yer ve Çalışma olanakları konusunda sorunlarınız var mı?***

■ Köy-Koop, Boğaziçi'nde odası bulunmayan tek kulüp halinde. Bu ders yılı başında rektörümüzle yaptığımız görüşmede bu sorunun halledileceği şeklinde söz aldık. Bunun dışında açılan kitap sergileri için salon sağlanmasından, kitapların okula getirilmesinde kullanılan araca kadar okul yönetimi yardım etmektedir. Okul içinde sergiden başka yapmak istediğimiz diğer etkinlikler ise, öğrenci işleri tarafından kısmen ya da tamamen engellenmektedir. Örneklemek gerekirse, geçen yıl köy ilkokullarına yardım için açtığımız ve satılan kitapların alanlarca köy ilkokullarına hediye edildiği sergide sergi masamız dördüncü gün kaldırıldı. Ayrıca üniversitede çıkarmaya çalıştığımız yayına başta olumlu yanıt verilmesine rağmen sonra engellendi. Bu tür olumsuzluklar, bizde **"çalışmalarımızın engellendiği", "okul içinde gelişip güçlenmemizin, daha etkinleşmemizin istenmediği"** düşüncesini oluşturuyor.

□ ***Peki, geçtiğimiz dönemde olanak bulamadığınız, bu yıl gerçekleştirmeyi düşündüğünüz projeleriniz var mı?***

■ Öncelikle geçen yıl gerçekleştirilmesine olanak bulamadığımız panel ve seminer çalışmalarını gerçekleştirmeyi düşünmekteyiz. Bunun dışında etkinliğimizi daha da arttırmak için kulübümüzde bir kitaplık kurmak ve bu kitaplığın tüm öğrenci arkadaşların kullanımına açmak düşüncemiz var. Eğer bir oda almayı başarırsak bunu gerçekleştireceğiz. Bunun yanında araştırma grupları oluşturarak bu gruplar aracılığı ile panel ve seminerler vermeyi düşünüyoruz. Bu çalışmaların tamamının bir kitapçık halinde toplanması da projelerimiz arasında. Tabii yılda iki kitap sergisi açmak ve köy ilkokullarına yardım kampanyası çalışmalarımız da sürüp gidecek.

Bir kriter oluşturması amacıyla Ankara'nın bir diğer üniversitesi olan Bilkent Üniversitesi Öğrenci Konseyi Genel Başkan Yardımcısı **Serdar Sümer**'le görüştük:

SÖZ HAKKI □ ***Okulunuzda sosyal-kültürel etkinlikler nasıl yürütülüyor?***

SERDAR SÜMER ■ Okulumuzdaki sosyal-kültürel faaliyetleri Öğrenci Konseyi düzenliyor. Konsey faaliyetlerinde serbest. Her yıl konseyde çalışacak öğrenciler, Genel Başkan, Genel Sekreter, Genel Başkan Yardımcıları öğrenciler tarafından seçiliyor.

□ ***Nasıl bir mekânizmayla oluyor bu seçim?***

■ İki etaplı bir seçim oluyor bu, önce fakülte içinde milletvekili seçimine benzer bir seçim oluyor. Her fakültede öğrenci sayısıyla orantılı olarak temsilciler seçiliyor. Bu seçilen temsilciler aynı zamanda fakülte yönetim kurulunu oluşturuyor, bunlar fakültenin akademik sorunlarıyla ilgileniyorlar. Tüm fakültenin temsilcileri biraraya gelerek konseyin Merkez Kurulu'nu oluşturuyorlar.

□ ***Akademik düzeyde konseyin işlevi nedir?***

■ Her sene iki defa konsey başkanı üniversitenin senato toplantısına davet edilir. Ayrıca konsey başkanının özellikle belirtmek istediği konular olursa o istek doğrultusunda senato özel olarak toplanıyor. Yani bir hayli etkinliği var.

□ ***Yurt yaşamında sorunlar çıkıyor mu? Çıkıyorsa yurt yönetmeliğinden kötü koşullardan kaynaklanan sorunlar mı?***

■ Hayır. Psikolojik sorunlar daha çok oluyor. Rehperlik danışmanlık servisindeki psikologlar bu sorunları çözmeye çalışıyor.

□ ***Eğitsel kol çalışmaları nasıl oluyor?***

■ Konsey içerisinde gruplar var. Şimdilik 12 grubumuz var. Biz bu gruplara mali destek veriyoruz.

□ ***Çalışma için mali sorunlarınız oluyor mu?***

■ Hayır, bu sene **15 milyon** gelirimiz var. Ayrıca kafeterya, kırtasiyeyi de biz kiraya veriyoruz. Bu gibi gelirlerimizi de sayarsak toplam **22 milyonluk** bir bütçemiz var.

□ ***Konseyin yayın faaliyeti de var mı?***

■ Bir dergimiz var. Gazetecilik grubu çıkarıyor, konseyin adı altında. Bilkent Univercity Student. **"BUS"** yani.

□ ***Başka üniversitelerden size başvurular olsa birlikte etkinlikte bulunmak ya da olanaklarınızdan yararlanmak için -biliyorsunuz diğer üniversitelerde bu tür çalışmalarda bulunmak çok zor- ne yanıt verirsiniz?***

■ Elimizden geleni yaparız.

□ ***Diğer üniversitelerde örgütlenme hakkı kollektif iş yapabilme olanakları çok kısıtlı bu konuda ne düşünüyorsunuz?***

■ Bence olabilmeli. Onlarda da bizim gibi konsey ya da öğrenci derneği olmalı.

□ ***Teşekkürler Serdar.***

■ Asıl ben teşekkür ederim.

Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yürütülen kültürel etkinliklerle ilgili olarak fakültede okuyan öğrencilerle görüştük.

SÖZ HAKKI □ ***Öğrenciler olarak kültürel etkinliklerin ve kulüp çalışmalarının yeniden düzenlenmesi için başvurularınız olmuş, kısaca anlatır mısınız?***

S.B.F. ÖĞRENCİLERİ ■ Evet, ekim ayında halkoyunları çalışmalarına yer sağlanması istemiyle beden eğitimi öğretmeniyle; tiyatro salonu olarak kullanılan **"K anfisi"**'nin tekrar tiyatro çalışmalarına açılması için okul dekanlığına başvuruda bulunduk.

□ ***Bu girişimlerinizin nedenlerini anlatır mısınız?***

■ Okulumuz yıllardır, hiçbir sosyal kültürel etkinlikte öğrenciler bazında temsil edilmemiştir. Türkiye'nin en gözde okulları arasında yer alan S.B.F.'nin bu tür etkinliklere katılmamasını, biz öğrenciler okulumuz adına bir kayıp olarak görüyoruz. Bu utançtan artık kurtulmak için başvuruda bulunduk.

□ ***Başvurularınızın sonuçları nelerdir?***

■ Beden eğitimi hocamız bizlere şu yanıtı verdi: **"Anlıyorum sizi çocuklar, geçmişte ben de halk oyunları çalışmalarına katıldım. Ama idarenin sizin bu isteminize yanıt vereceğini sanmıyorum. Hem zaten yerimiz yok, hem halk oyunları politik faaliyetlere araç oluyor.."**

Tiyatro çalışmaları içinyaptığımız başvuruya ise bir aydır yanıt bekliyoruz.

Konuyla ilgili olarak Ankara Üniversitesi Mediko-Sosyal Kültürel Bölümü Başkanı Hülya Dörtbaş ile görüştük:

SÖZ HAKKI □ ***S.B.F.'nin bağlı olduğu Ankara Üniversitesi'nde kültürel faaliyetlerin durumu nedir?***

HÜLYA DÖRTBAŞ ■ Ankara Üniversitesi öğrencilerinin sosyal-kültürel etkinliklerini mediko-sosyal düzenliyor. Her dönem için 1200-1400 öğrenciye hizmet verilebiliyor. Daktilo, satranç, fotoğrafçılık, Türk Sanat Müziği gibi konularda kurslar var. Ne yazık ki, maddi olanaksızlıklardan, yer yokluğundan pek çok öğrenciyi geri çevirmek zorunda kalıyoruz.

GENÇLİK HAFTASI KUTLANDI

Fotoğraf: Kubilay Tüntül

10-17 Kasım Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası'nın ilk etkinliği 11 Kasım günü Mimar Sinan Üniversitesi'nde yapıldı. Etkinlikte üniversite öğrencilerinden oluşan bir orkestra günün sevilen parçalarını seslendirdi. (Üstte) İstanbul Üniversitesi'nde de bir grup öğrenci yine hafta nedeniyle bir gitar ve saz dinletisi düzenledi. (Altta)

Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası 10-17 Kasım tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerle kutlandı. Hafta boyunca **Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi** ve **İstanbul Tıp Fakültesi**'nde dinleti ve gösteriler düzenlendi. Ortaköy Kültür Merkezi'nde **"Gençlik Filmleri Gösterimi"** ve söyleşilerin yapıldığı hafta, Çemberlitaş Şafak Sineması'nda düzenlenen **"Elele Festivale"** gecesi ile sona erdi. Hafta nedeniyle **"Genç Dayanışma"** adı altında bir de bülten yayınlandı.

Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası, 1989 Temmuz'unda Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pyong-Yang'da yapılacak olan 13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne Türkiye'den gençlerin katılımını sağlayıcı bir adım olması nedeniyle **"Elele Festivale"** belgisi altında kutlandı. Sekiz yıl aradan sonra kutlanan haftanın ilk etkinliği 11 Kasım'da Mimar Sinan Üniversitesi'nde yapıldı. MSÜ Öğrenci Derneği'nin gerçekleştirdiği etkinlikte üniversite öğrencilerinden oluşan bir orkestra çeşitli parçaları seslendirdi. Dileyen öğrencinin enstrümanıyla katıldığı dinletide resim yapımı ve şiire de yer verildi.

İstanbul Üniversitesi öğrencileri ise "Hafta"yı 15 Kasım'da kutladılar. Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki kutlamada saz ve gitar dinletilerinin yanısıra öğrenciler tarafından şiirler okundu.

Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası boyunca üniversitelerde düzenlenen az sayıdaki etkinlikten biri de İstanbul Tıp Fakültesi'ndeydi. Bir öğrencinin Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun kısa bir tarihçesini anlattığı konuşmasından sonra izleyenlere şiirler, gitar dinletileri ve semah gösterisi sunuldu. Yine Hafta nedeniyle Ortaköy Kültür Merkezi'nde 12-13 Kasım Günleri **"Gençlik Filmleri Gösterimi"**, fotoğraf sergileri ve söyleşilere yer verildi. **"Hair"**, **"The Wall"** ve **"Teneke Trampet"** filmlerini izleyenler film aralarında 1978 Havana Gençlik Festivali'ne Türkiye'yi temsilen katılan **Celal Türkkan** ile söyleşi olanağı buldular. Kültür Merkezi fuayesinde ayrıca **"Nelson Mandela'ya Özgürlük"**, **"Gençlik"**, **"Kuzey Irak'ta Kürt Soykırımı ve Kürt Gençliği"** ve 1978'de Havana'da, 1985'te Moskova'da düzenlenen Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ni konu alan fotoğraf sergileri izlendi.

Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası kutlamaları 17 Kasım gecesi Çemberlitaş Şafak Sineması'nda yapılan **"Elele Festivale"** gecesi ile sona erdi. Mim gösterilerinin yanısıra Günizi ve Bengi Türkü müzik topluluklarının da katıldığı gecede tiyatro gösterimi de yer aldı.

NE NEDİR

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu, kısaca DDGF, dünyadaki ilk birleşik demokratik gençlik örgütü olarak 10 Kasım 1945'te **Londra**'da kuruldu.

Anti-emperyalist, anti-sömürgeci,savaşsız bir dünya politikasını kendine ana hedef seçen Federasyon, programında ulusal barış ve dostluğun kurulmasına yönelik çalışmalara öncelikle yer vermektedir.

Bugün 134 ülkeden farklı politik görüş ve dinsel inançlara sahip 200 milyondan fazla gencin temsil edildiği 280'in üzerinde gençlik örgütü DDGF've üyedir. Birleşmiş Milletler'de temsil edilen DDGF, halen dünyadaki en büyük uluslararası gençlik örgütü durumundadır.

Ülkemiz gençliği ise 1980'den bu yana DDGF ve UÖB'de yasal olarak temsil edilemiyor ve bu birliklerin düzenledikleri dünya çapındaki etkinliklere resmen katılamıyor. Bu katılımların önündeki en büyük engel de **"uluslararası faaliyetlerde bulunmak için dernek kurma"**'yı ve **"Türkiye'de kurulan derneklerin yurt dışındaki derneklere katılması"**'nı engelleyen dernekler yasasının 7'nci maddesi.

Uluslararası Öğrenci Birliği

Uluslararası Öğrenci Birliği (UÖB) **Prag**'taki **Dünya Öğrenciler Kongresi** sırasında Ağustos 1946'da kurulan ulusararası öğrenci organizasyonları birliğidir. UÖB, öğrencilerin ilgi alanlarını, barış mücadelelerini ve uluslararası güvenlik çabalarını savunur. Emperyalizm, sömürgecilik, gericilik, faşizm ve ırkçılığa karşı mücadele veren birlik, barış, ulusal bağımsızlık ve eğitimin demokratikleştirilmesi için çalışır.

DDGF'de olduğu gibi Uluslararası Öğrenci Birliği'nde de ülkemiz gençliği temsil edilemiyor ve düzenlenen etkinliklere **"resmi olarak"** katılamıyor.

10-17 Kasım Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası

"Gençliğin ve öğrencilerin uluslararası dayanışmasının çeşitli etkinliklerle vurgulanıp pekiştirilmesi" amacını taşıyan Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası her yıl 10-17 Kasım tarihleri arasında kutlanır.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun kuruluş günü olan 10 Kasım aynı zamanda **"Dünya Gençlik Günü"**'dür. 17 Kasım ise 1939 yılında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'ta Hitler faşizmine karşı direnen üniversite öğrencilerinin gösterdikleri direnişin yıldönümü olarak **"faşizme karşı mücadele eden tüm dünya gençliğinin azim ve kararlılığını"** simgelemekte.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu ve Uluslararası Öğrenci Birliği'nin ortaklaşa belirledikleri 10-17 Kasım Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası dünyanın pek çok ülkesinde çeşitli etkinliklerle kutlanmakta. Ülkemizde 1980'den sonra ilk kez kutlanan Hafta, 13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne Türkiye'den gençlerin de **"resmi olarak"** katılımını sağlama yolunda bir **"ilk adım"** olma amacındaydı.

13'üncü Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali

Gelecek yıl düzenlenecek olan Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali temmuz ayında **Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti**'nin başkenti **Pyong-Yang**'da gerçekleşecek.

13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nde 200 milyondan fazla genci temsilen yaklaşık 50 bin genç bir araya gelecek.

Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivalleri'nin 11'incisi 1978'de Küba'nın başkenti Havana'da, 12'ncisi ise Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da gerçekleşmişti.

Ülkelerini temsilen festivale katılan ve 20 ile 30 kişiden oluşan gruplarda öğrenciler, politik gençlik örgütlerinin temsilcileri, sanatçılar, sporcular ve gazeteciler yer almıştı.

Temmuz 1989'da yapılacak 13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali için geri sayım sürerken dernekler yasasındaki 7'nci madde ülkemiz gençliğinin bu festivalde **"resmi olarak"** temsil edilmesinin önünde bir engel oluşturuyor.

SPOR ŞENLİĞİNDE REKTÖR KONUŞTU:

TERÖRİSTLERE İZİN VERMEYECEĞİM

Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin düzenlediği spor şenliğinde açış konuşması yapan Rektör Prof. Dr. Kemal Gürüz, ilginç (!) açıklamalarda bulundu.

Rektör, üniversite içinde huzur ortamını bozmak isteyen belli merkezlerden yönlendirilen kişileri en ağır şekilde cezalandıracaklarını belirtti: "Üniversite içindeki olaylar bilinçli olarak belli merkezlerden yönlendirilmektedir. Öğrenciler arasında çeşitli sosyal ihtiyaçları bahane ederek huzurlu ortamı bozmak isteyen ve olay çıkarmak isteyen kişiler tespit edilmiştir. Ortamı bozmak isteyen bu kişiler en ağır biçimde cezalandırılacaklardır. İcimizde bölücülere yer yok. Sizlerden böyle kişileri içinde barındırmamanızı istiyorum." Eyvallah!..

Sayın Rektör, devam ediyor: "Biz öğrencilerimizin 'Atatürk Milliyetçiliği ve görüşleri' doğrultusunda yetişmelerini istiyoruz" diyerek amaçlarının altını çizdikten sonra, yine "teröristlere" dönüyor. Yine aynı nakarat: "Olaylar bilinçli olarak belirli merkezlerden yönlendiriliyor. Ancak bunlara fırsat vermeyeceğiz. Huzurlu ortamımızı (!) bozmak isteyenler var. 12 Eylül öncesine dönmek isteyenler var. Hiç heveslenmesinler. Hevesleri kursaklarında kalacaktır."

Spor şenliğiyle rektörün bu söylediklerinin ne alakası var demeyin. Teröristlik yapmanın alemi yok! "En ağır biçimde cezalandırılırsınız" ha! Sayın Rektörümüz spor şenliğinde böyle bir açış konuşması yapıyorsa vardır bir bildiği. O bir "bilim adamıdır."

Bir Grup Yurtzede.

"Steno diye bir şey"

Fotoğraf: İdris Özyol

Özel bir şifreleme yöntemiyle hızlı yazı yazma tekniği olan stenografi, ses kayıt cihazlarının ve birtakım teknolojik ürünlerin olmadığı dönemlerde, hızlı not alabilmek amacıyla kullanılıyordu. O dönemin gazetecileri, konuşanın ağzından çıkan sözcükleri hızla kâğıda geçirmek zorundaydı. Bu amaçla stenografinin öğrenimi zorunlu oluyordu. Şimdiyse **"teyp"** icat oldu, mertlik bozuldu.

Öğrenimi çokzor olan Stenografi dersi **İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu**'nda hâlâ okutuluyor. Üstelik Türkiye'deki diğer Basın Yayın Yüksek Okulları'nda çoktan kaldırılmış olmasına karşın. Dersin zor olmasına bir de bu tekniğin mesleki bilgi anlamında gereksizliği eklenince, ders iyice anlamsızlaşıyor, ama inatla öğrencilerin başında sallandırılan bir **"Demokles kılıcı"** olma özelliğini koruyor.

"Okulun en gedikli steno öğrencisi" sıfatını taşıyan **Ali Can Değer**'in durumu sorunun en açıklayıcı örneği. Alican, okulda 5. yılına başladı. Sorununu rakamlarla şöyle anlatıyor: **"Steno dersi 3 sömestrelik bir dersti. Okulu yeni gelen öğrenciler hemen o yıl almaya başlıyorlardı. Benim bu okuldaki aldığım 9. sömestr bu. Stenografi öğrenmeye çalıştığım sömestr sayısıyla topu topu 13... Buna rağmen hâlâ öğrenemedim. Üstelik 2 yıldır profesyonel gazetecilik yapıyorum. Stenoya meslek yaşamımda hiçbir kez ihtiyacım olmadı."**

Bu sömestr 400 öğrencinin aldığı derse yalnızca 10 öğrencinin girmesi stenografiye olan ilginin göstergesi. Bir başka gösterge de Türkiye'nin tek stenografi hocası olan **Ertum Öcal**'ın dönem boyunca bir tek derse girmiş olmasıdır.

İ.Ü. Basın-Yayın Yüksek Okulu öğrencileri bu gereksi ve başbelası dersin kaldırılması için bir imza kampanyası düzenlediler. Kısa sürede 390 imza toplayan öğrenciler, 15 Kasım günü okul kantininde kurulan bir masanın çevresinde saz çalıp, şarkı-türkü söyleyerek kampanyanın son gününü kutladılar. Son imzalar toplandı. Daha sonra toplu halde okul müdürlüğüne çıkan öğrenciler dilekçe metnini ve toplanan imzaları müdüre verdiler.

Okul müdürü **Tayfun Akgüner** ise durumun yönetim kurulunda görüşüleceğini söyleyerek, dersin seçmeli olabileceği görüşü üzerinde durdu.

Daha sonra steno dersinin vize sınavının yapılacağının duyurulması üzerine sınav günü öğrenciler sınava girmeyerek protestolarını sürdürdüler.

AÖS YURDUN DA SURATLAR ASIK

***ÜNİVERSİTEYE** geldiğimin ilk yılı bana yurt çıkmadı. Ancak ikinci yılımda yurda girebildim. Bana çıkan yurt, AÖS'tü. Annem telefonda "İyi işte, yeni evine taşınıyorsun", demişti. Yurda geldiğim günkü sevincime bir de bedava kahvaltı eklenince ağzım kulaklarıma varmıştı.*

O sabah yataktan erken kalkmak geldi içimden. Saat yedide kahvaltı kuyruğuna girdim. Bana sıra 15 dakikada geldi. Kahvaltı masasını görünce, tüylerime dek ürperdiğimi söyleyebilirim. Masanın üzeri yağlı ve pisti. Görevliye "neden silmediğini" sordum. "Sen ne diyorsun yahu? Daha nasıl silinseydi?" dedi. Midem bulanmıştı. Vazgeçtim kahvaltı yapmaktan. 7.30 Servisine yetişmek için koştum, hayal kırıklığım devam edeceğe benziyor. Servis otobüsü kapasitesinin iki katı dolmuş. Dışarıda da bir o kadar kalabalık var.

AÖS'e özgü ilginçlikleri, çok kısa zamanda yaşayarak öğrendim. Örneğin, öğrencilerin yurtta olmadıkları saatler olan 9-17 arasında sular akıyor ama en çok su kullanılan sabah 7-8 saatlerinde musluklarda su yok. 3600 öğrencinin her gün 5-6 saatlerini (uyku dışında) geçirdikleri bir yerde basit de olsa bir kitaplık yok. Bir müzik odası yok. Sonra akşam yemeği sanırım yurttaki arkadaşların en büyük sorunu. Öğrenciler arasında evinden 100 bin liranın üzerinde para gelen arkadaş sayılıdır. Genellikle 50-60 bin TL gönderebiliyor aileler. Bu üç öğün yemek için günde azami 1500 lira harcayabilmek demektir. Ama AÖS'de bir kuru, bir pilav, bir tatlı 1500 liradır. Neyse öğrencinin bütçesi zaten başlı başına bir mesele.. Yurda geleli 2 ay oldu. Her sabah bu sorunları içine atan asık suratlı öğrencileri görmek, arkadaşlarının bu derece sağlıksız yaşam koşullarında, günlerinin yarısını geçirdikleri bu yurtta sorunları kabullenmişliklerini, tepkisizliklerini görmek beni yurttan uzaklaştırmaya başladı.

Şimdilerde ise, yurda ilk girdiğim günlerdeki neşemin yerini bize bu olanakları sağlayıp ta onları hiç de akılcı, sağlıklı olmayan bir biçimde çar-çur eden yöneticilere duyduğum kızgınlık aldı.

AÖS'ten Hakan AKBAY

BİZİM SESİMİZİ KİM DUYACAK?

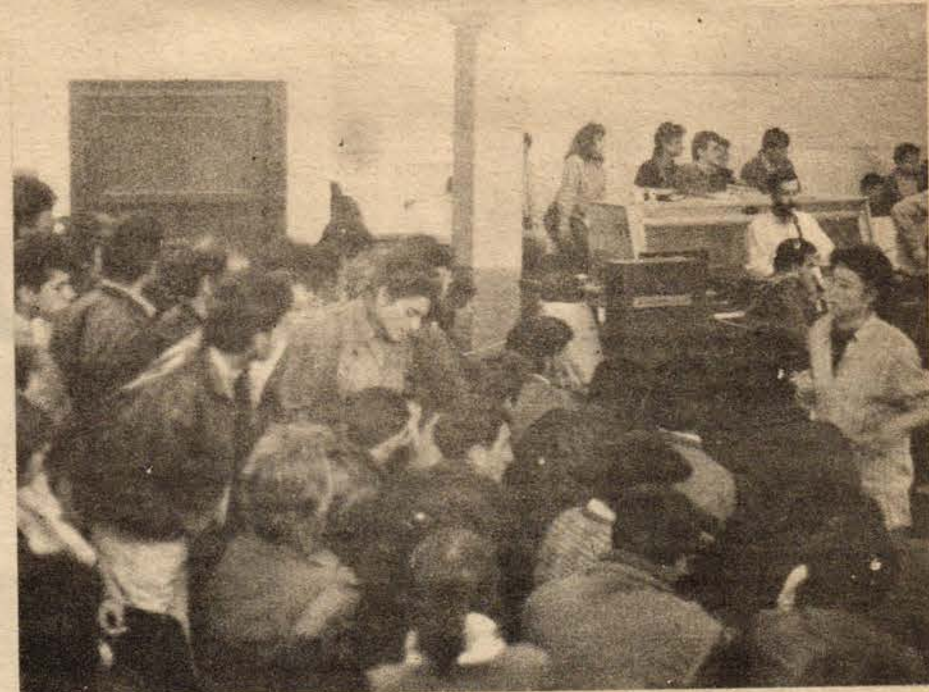
***BİZ** ailelerimizin ekonomik yetersizlikleri nedeniyle ev tutamadığı için, bir devlet yurdunda kalan 140 öğrenciyiz. Bizim sorunumuz diğer yurtlarda kalan öğrenciler gibi; tuvaletlerin pisliği, çarşafların kirliliği değil. Sorunumuz: yurt idaresi adı altında öğrenciye eziyet işlevi gören kurumun ta kendisi. Yakında tuvalete gitmek, yemek yemek gibi doğal günlük gereksinmelerimiz için imzalı belge ve dilekçeler, ya da yurda belli bir saatten sonra gelenlerden bekaret muayenesi isteyecekleri şüphesiyle yaşıyoruz. Hayatta bu olamaz, bir genç insana bu yapılamaz diyebileceğimiz her şeyin Çapa Kız Öğrenci Yurdu'nda uygulandığı görülebilir.*

20-23 yaşına gelmiş bir insanın artık kişiliğinin oturmuş olması, kendi kararlarını kendisinin veriyor olması gerekir. Bu yoksa ve kişi bocalıyorsa sorun var demektir. Ama burada bizden istenen kurallara harfiyen uyan, soytarılık derecesinde saygılı olan bir kukla olmamız.

Sizi hiç karşılarına alıp saatlerce bağırdılar mı? Siz hiç belli bir saatte yurda yetişebilmek için stres içinde koşturdunuz mu? Akşam tam 20.30'da dört duvar arasına tıkıldığınız için, sinemaya, tiyatroya, devlet senfoni orkestrasının konserlerine bile gidememenin ezikliğini yaşadınız mı? Siz kendinizi Allah'ın günü örümceklenmiş bir kafaya laf anlatmaya çalışırken düşünebiliyor musunuz? Size hiç fahişe olduğunuz, üstelik bunu ailenizle işbirliği içerisinde yaptığınız ima edildi mi?

Bu yurtta kalan öğrencilerin daha pek çok sorunu var. Bunların yayınlanması bazı insanların ismini vermek gibi olacağından açıklayamıyoruz. Şunu bilin ki, bu anlatılanlar, Çapa Öğrenci Yurdu felaketinin onda birlik bölümüdür.

Çapa Öğrenci Yurdu'ndan

Fotoğraf Tayfun Sever

Kantinde konser

MİMAR Sinan Üniversitesi Öğrenci Derneği, 7 Aralık günü Fen-Edebiyat Fakültesi kantininde bir konser düzenledi. Kantin konseri 2 saat sürdü. Konuk topluluk olarak çağırılan Grup Merhaba'dan Cem ve Göksun'un kendi bestelerini seslendirdikleri "Kantin Konseri" öğrencilerin çektikleri halayla sona erdi.

"Vizelerin baraj olmaktan çıkarılmasına ne dediler"

Yüksek Öğretim Kurumu çalışmalara başladığından bu yana "atılmalar" sorunu sürekli öğrenci gençliğin ve kamuoyunun gündeminde yer aldı. Bu nedenle atılmalara neden olan "**vizeler**" tartışmalara ve bir dizi öğrenci eylemlerine neden olmuştu. Vizelerin 'tek'e indirilmesi ve baraj olmaktan çıkartılması üzerine öğrenci ve uzmanların görüşlerine başvurduk:

Hicabi EFERDİOĞLU (Petrol Mühendisliği 2 sınıf)- Geçen yıl 3 dersim tekrara kaldı. İkisi vizesizdi. Yolun ortasında saf dışı bırakıldım. Okuldan ve eğitimden soğumama neden oldu. Değişiklik kararının eğitimciler tarafından değil de politikacılar tarafından alınması da ayrı bir olumsuzluk.

Veli ÖZTÜRK (Maden Mühendisliği 2. sınıf)- Yeni sınav sistemi YÖK'ün yanlışlarına ve bocalamalarına geçirilmeye çalışılan bir kılıftır. Tüm bunlara karşın, yeni sistem göreceli olarak bir rahatlama getirecek. Ancak değişiklik yapılacaksa bir zincir halinde ilk okul eğitiminden başlanmalıdır.

Abdurrahman SATMAN (İTÜ Maden Fak. Petrol Müh. Öğretim Görevlisi)- Yeni çıkan sınav sisteminde pek fazla bir değişiklik yok. Yalnızca vize almış, almamış fark etmiyor. Zaten asgari bir vize getirildi. Takdir yetkisine bağlı olarak iki vizede yapılabilecek. Sonuçta öğrenciye bir esneklik getiriliyormuş gibi düşünülse de bana göre pek fazla bir değişiklik getirmeyeceği gibi öğrencinin aleyhine olacaktır. Eskiden öğrenciler zorlanarak ta olsa ders çalışıyordu. Şimdi ise zorlanmayacak, vizelere, çalışmayacak, finallerden finale derslerine çalışacak ve finallerde kendisini zorlayacaktır.

Çetin DAĞLI (Yıldız Üniversitesi 2. sınıf)- Yeni sistem eskisine oranla daha iyi. Öğrencinin sosyal yönünün artmasını sağlıyor. Sınavlara hazırlanırken daha bilinçle hazırlanacaktır. Ayrıca bu değişikliğin paralelinde derse girme zorunluluğunun da kaldırılması gerekmektedir.

Kendi kantinini kendin aç

__ÇAPA__ Tıp Fakültesi öğrencileri 2 Kasım Çarşamba günü önemli bir gün yaşadılar. Öğrenciler aylardır süren kantinsiz yaşamlarına bir çözüm getirdiler.

Kantinin açılması için idareye yaptıkları tüm başvuruları sonuçsuz kalan öğrenciler, 2 Kasım Çarşamba günü kantinin önünde toplanarak, içeriye girme kararı aldılar. Aralarında para toplayarak gerekli malzemeleri alan öğrenciler tezgâh arkasına geçerek, kendi çaylarını kendileri yapıp, kantini işletmeye başladılar.

Kantin, geçen haziran ayından beri 'personel yokluğu' nedeniyle idare tarafından kapatılmıştı. Yaz döneminde okulda öğrenci bulunmasına karşın bu konu üzerinde durulmamıştı.

Konuyla ilgili olarak, kantinin açılmasında ve işletilmesinde görev alan, öğrenci derneği üyelerinden, 5. sınıf öğrencisi __Mahir Dönmezer__ ve Dekan Yardımcısı Prof. Dr. __Sait Bekem__ ile görüştük.

__Mahir Dönmezer:__ Kantinimizin açılması için idareye bir dizi başvuruda bulunduk. 1500-2000 kişilik imza kampanyası düzenledik. Bunun üzerine yemekhane açıldı. O da kantinin yerine açıldığı ve yer küçük olduğu için yemekhane asıl yeri olan üst kata taşındı. Kantinin açılmaması üzerine biz de açık olması gereken bir yeri arkadaşlarla karar alarak açtık. Şu anda kantin işletmesinde arkadaşlarımız ve idarenin atadığı birkaç personel çalışıyor. Kantinin sürekli açık kalması, kaliteli hizmet vermesi ve ucuzluğunu koruması için bir 'denetleme komitesi' oluşturduk. Sosyal hizmetlerde kısıntı yapılmaması, ve özelleştirmeye karşı koymak için kantin çalışmasını denetleyeceğiz. İdare de bu komitemizi kabul etti.

Dekan Yardımcısı Prof. Dr. __Sait Bekem__ ise şunları söyledi: "Kantin personel yokluğundan açılamadı. Aslında idaresi rektörlüğe bağlı. ÜNİYEK tarafından işletiliyordu. Bu sene kantinin açılması için öğrenciler bize başvurdular. Biz de rektörlükle gerekli görüşmeleri yaptık. Öğrencilerimiz gençliğin verdiği bir heyecanla, biraz da bizi dürtükleme amacıyla kantini kendileri açtılar. İlk gün ben de gittim. Onlarla konuştum. Bürokrat zihniyetli bir insan değilim, ancak öğrencilerin kantini çalıştırması mümkün değil!"

Öğrencilerin kantine girmelerini nasıl değerlendiriyorsunuz? sorumuza ise Prof. Dr. Sait Bekem şu yanıtı verdi: Öğrenciler açık olması gereken bir yeri açtılar."

Malatya'da yemek boykotu

__İNÖNÜ__ Üniversitesi'nde yemek fiyatlarının 150 liradan 550 liraya çıkarılması nedeniyle öğrenciler tarafından 1 Kasım günü öğle yemeği yenmedi. 50'yi aşkın öğrencinin katıldığı boykotta, yemekler birbirine karıştırılarak masalarda bırakıldı. Çatal ve kaşıkları hep birlikte masalara vuran öğrenciler, __"taze ve ucuz yemek istiyoruz"__ şeklinde slogan attılar. Daha sonra birlikte okul bahçesine yürüyen öğrenciler __"Bu bir uyarıdır. Sesimize kulak verilsin. Bugün hiçbir üniversitede 550 liraya yemek yenmiyor. Yemekler ucuz ve temiz çıkarılmalıdır"__ dediler..

BİR AJANLIK TEKLİFİ DAHA!

__ANADOLU__ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi son sınıf öğrencisi Özkan Demir'e polis tarafından "ajanlık" teklif edildi.

Bir basın toplantısı düzenleyen Özkan Demir, "ölümle tehdit" edildiğini söyledi: "7 Kasım 1988 tarihinde Yunus Emre öğrenci yurdu önünde sivil polislerce gözaltına alındım. Beni plakasını hatırlayamadığım beyaz renkli Anadol marka bir otomobile bindirerek Eskişehir dışına çıkarttılar. Burada benden kendileri için ajanlık yapmamı istediler. Tehdit ederek zorla kendi elyazımla Emniyet Müdürlüğü'ne bilgi vermek istediğime dair bir dilekçe imzalattılar. İstediklerini yapmazsam, onlar için çalışmazsam okuldan attıracaklarını, Eskişehir'de barındırmayacaklarını ve hatta hayatımın tehlike altında olacağını ısrarla söylediler. O gün bırakıldım."

Yaptığı basıntoplantısından sonra, Cumhuriyet Savcılığı'na başvuran Özkan Demir, başından geçenleri dilekçesinde anlattıktan sonra; "Aldığım tehditler sonucu hayatımı tehlike altında görüyorum. Her an başıma bir şey gelir endişesi taşımaktayım. Makamınızın bu konuda duyarlı olmasını, hayati tehlike içinde olduğumu bildiririm" dedi.

Özkan Demir, ayrıca, aynı teklifin, aynı davranışın tekrarı halinde, annesiyle birlikte kendisini Eskişehir Valiliği'nin önünde yakacağını bildirdi.

GENÇLER ŞURA'DA SESLERİNİ DUYURABİLDİLER Mİ?

Mesut Özdinç

FERRİN ETHEMOĞLU (Gazi Üniversitesi) ■ "Öğrenci derneklerinden temsilciler vardı. Öğrencilerin sorunlarını yeterince bilmeleri, yeteri kadar dile getirmeleri gerekir. Öğrencilerin demokratik olarak kendi temsilcilerini, kendilerinin seçmesi gerekir. Yaşanan olaylar bence çirkindi. Şahsen ben tepkilerimi böyle dile getirmezdim. Ayrıca polisin tavrı da öğrencilerinkinden daha çirkindi."

ALİ LAÇ (Gazi Üniversitesi) ■ "Kesinlikle hayır. Arkadaşlarımızın konuşmalarına izin verilmemiş, duyduğum kadarıyla bazılarına dayak atılmış. Aldatmaca gibi bir şey yani. Şura'ya katılmış olsaydık, öğrenclierin birtakım zorluklarının kaldırılmasını isterdim. Okulda öğrenci derneğimiz var, temsil edilmeliydi. Birkaç dernek bu işi yapamaz. Hatta bizim dernekten arkadaşlar da gitmişlerdi, dayak yemişler."

ÖMER ŞEKEROĞLU (Şura üyesi, işçi gençlik temsilcisi) ■ "Böyle bir şura'ya ilk kez katıldığım için yabancısıyım. Üzücü ve düşündürücü olaylar yaşadık. Polisin müdahale etmesi, öğrencilerin tartaklanması ve muhabirlerin fotoğraf makinalarının alınması gibi. Öğrenciler Şura'ya öğrencilerin demokratik yollarla seçilip, buraya gönderilmediğini söylediler. Böyle ise üzücü durum. Bu bir gençlik Şura'sı gençler çoğunlukta olmalıdır. Bizim sorunlarımızı, en iyi biz yansıtabiliriz."

ÖZGÜN BİR GENÇLİK KATEGORİSİ

Zekeriya Aytemur

Dünyanın tüm ülkelerinde gençlik denince akla öncelikle yaşsal bir kategori geliyor. Ülkenin genel yaş ortalaması vb. nedenlerle sınırları değişebilen "**gençlik**" de kendi içinde kategorilere ayrılıyor. Bu sınıflandırma gençliğin eğitim ya da üretim sürecindeki konumlarına göre yapılıyor; liseli gençlik, üniversiteli gençlik, işçi gençlik, köylü gençlik gibi.

Türkiye gibi sık sık olağanüstü dönemlerin yaşandığı ülkelerde ise özgün bir gençlik kategorisi ortaya çıkıyor; "**Cezaevi Gençliği**". 1971'de olduğu gibi, 12 Eylül 1980 sonrasında da binlerce genç cezaevlerine konuldu.

Cezaevi gençliği, olağanüstünlüğü herkes tarafından kabul edilen ve bugünlerde meşruluğu parlamentoda tartışılır hale gelen 12 Eylül'ün ürünü. Cezaevindeki gençlerin tek sorunu buradaki olumsuz koşullar olmsa gerek. 1980'de 18-24 yaşında olan bu gençler eğitim görme, meslek edinme ve bunlara dayanarak geleceklerini garanti altına alma gibi temel insani haklardan da yoksun kalıyorlar.

Ünlü biryazarımızın deyimiyle "**feda kuşağı**" olarak anılan bu gençler ne adına feda ediliyorlar?

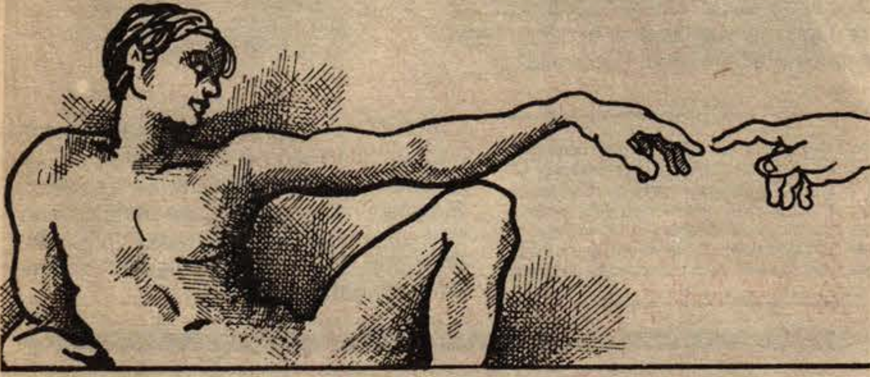
Öğrenci Gençliğin Duyarlılığı

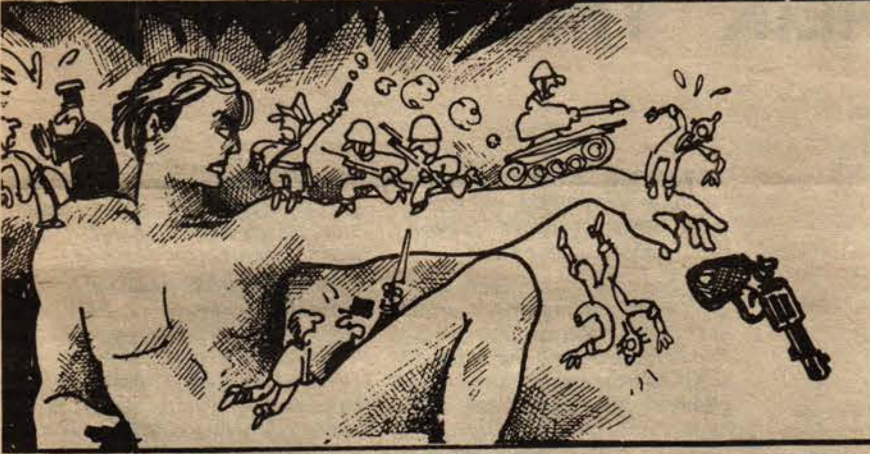
Cezaevlerindeki açlık grevlerine kamuoyunun değişik kesimleriyle birlikte öğrenci gençlikten de destek geldi. Bu duyarlılığın nedeni sadece bir gençlik kesiminin, diğerinin sorunlarını paylaşması mıdır? Yoksa iddia edildiği gibi hareketlenen öğrenciler yasadışı örgütlerin uzantısı mıdır?

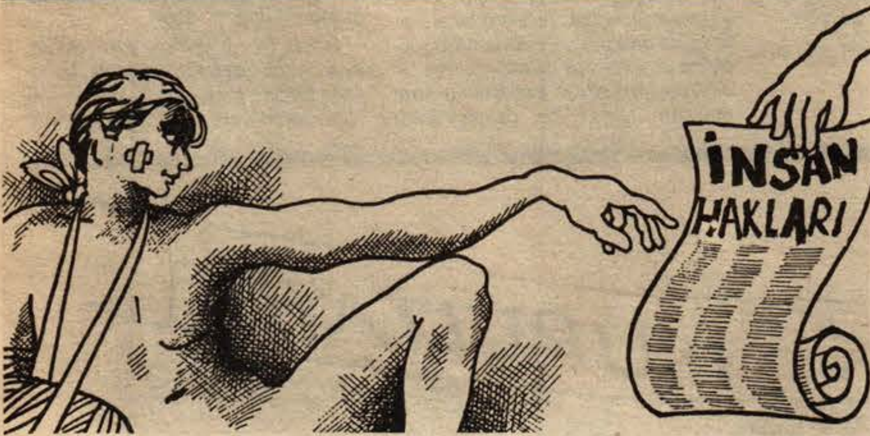
Nedense kimsenin aklına öğrenci gençliğin de söz hakkını kullanmak isteyebileceği gelmiyor. Gençlik, ailede, üniversitede, ülke yönetiminde, tüm toplumsal yaşamda gördüğü çağdışı uygulamalara karşı söz hakkını yükseltmek istiyor. Öğrenci gençliğin cezaevlerindeki çağdışı uygulamalara karşı gösterdiği duyarlılık da bunun bir sonucudur.

Öğrenci gençlik içerisinde yapılan çeşitli araştırmalar demokrasi, özgürlük ve insan haklarına duyarlı, azımsanmayacak bir grubun varlığını ortaya koyuyor. Olgular gösteriyor ki; bu gençler de "**hâlâ**" ülke sorunlarına duyarlı ve sesini yükseltiyor.

Tüm bunlar gözönüne alındığında, öğrenci gençliğin üniversiteden parlamentoya kadar söz hakkı ve katılımı sağlanmadığı sürece, öğrencilerin kendi oluşturdukları mekanizmalarla bunu sergileyecekleri açık değil mi?

Politik Göçmenler Döndü

Avrupa'da politik göçmen olarak yaşayan Türkler'den 8'i, 10 Aralık'ta yurda döndüler.

Yeşilköy Havaalanı'nda 3 binden fazla kişi tarafından karşılanan politik göçmenlerden 3'ü gözaltına alınırken diğer 5'i geldikleri uçakla geri gönderirdiler.

Gözaltına alınanlar şunlar: Haluk Tan İpekçi (İGD MYK üyesi), Yüksek Selek (İKD MYK üyesi) ve Nurettin Yalçın (TMMOB Makine Mühendisler Odası İstanbul Şubesi eski başkanlarından)

CEZAEVLERİNDE AÇLIK GREVLERİ

Aliye Uçar

Hükümlü ve tutuklulara yeni kısıtlamalar getiren 1 Ağustos Genelgesi'nin tepkiyle karşılandığı cezaevlerinde, genelgenin geri çekilmemesi üzerine açlık grevleri başladı.

Bursa Cezaevi'nde başlayan açlık grevi, Diyarbakır, Gaziantep, Adana, Malatya, Ceyhan, Ergani, Kahramanmaraş, Nazilli, Kayseri Bayrampaşa, Amasya, Erzincan, Ankara Merkez, Mamak, Buca, Çanakkale, Eskişehir ve diğer cezaevlerinde de kasım ayı başından itibaren giderek yaygınlaştı.

Yaklaşık 2 bin kişinin katıldığı cezaevlerindeki açlık grevleri kimi yerlerde "**ölüm orucu**"na dönüştü.

Cezaevlerindeki açlık grevlerinin yanısıra tutuklu ve hükümlü ailelerinin de "**destek**" amacıyla başlattıkları açlık grevleri, kamuoyunda giderek yaygınlaştı.

Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Yardımlaşma Derneği (TAYAD) girişimleri ve İnsan Hakları Derneği'nin düzenlediği "**Yaşama Hakkına Saygı**" mitingiyle hızlanan "**destek**" eylemleri, cezaevlerindeki açlık grevlerinin son günlerine kadar sürdü. Birçok köşe yazarının kamuoyunu tutuklu ve hükümlülere destek olmaya çağırdığı yazıların yanısıra **Aziz Nesin** de açlık grevlerini desteklediğini açıkladı. Türk PEN'in Başkanı **Yaşar Kemal** ise tüm siyasi parti yöneticilerine açık bir mektup yazarak "**.. kuşaklar boyunca sürecek, insanlık suçu olan şu işkence suçundan, şu utançtan ulusumuzu arıtma**" dileğini belirtti. Bu arada başta halkevleri olmak üzere birçok demokratik kuruluş da desteklerini açıkladılar. Ankara Kapalı Merkez Cezaevi'nde tutuklu olarak bulunan TBKP yöneticileri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu** da 1 Ağustos Genelgesi'ni protesto etmek ve cezaevlerindeki açlık grevlerini desteklemek için üç günlük açlık grevi yaptılar.

Bu arada açlık grevlerinin tıbbi boyutları da doktorlar arasında tartışıldı. Özellikle 1 Ağustos Genelgesi'nin "**Güvenlik ile İlgili Hususlar**" başlığını taşıyan bölümünün 4. maddesiyle açıklanan açlık grevini uzatıcı bal, şeker, tuz ve doktor tavsiyesi dışındaki ilaçların yasaklanması doktorların tepkisine yolaçtı. 8.11.1988 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde "konuk yazar" olarak konuyla ilgili bir yazı yazan Dr. Ata Soyer (Ankara Tabipler Odası Genel Sekreteri), "**.. tuz, bal, şeker verilmesinin açlık grevindekilere yasaklanması tıp biliminin ilkelerine aykırı**" olduğunu belirterek "**tıbbi, insanlığın hizmetine uygulamakla yükümlü hekimler, bu politikaya alet olmamalıdırlar**" dedi.

Kimi cezaevlerinde 48. gününü dolduran açlık grevleri, 1 Ağustos Genelgesi'ni resmen geri çekilmemesine rağmen grevcilerle cezaevi yöneticileri arasındaki anlaşmayla sona erdi. TAYAD'dan ve savcılıklardan resmi olmayan açıklamalara göre,tutuklu ve hükümlülerin cezaevi koşullarını iyileştirmeye dönük isteklerini büyük bölümü idarecilerin sözlü açıklamaları ile kabul edilmiş durumda.

B.M. İNSAN HAKLARI BİLDİRGESİNİN 40. YILI

İnsan Haklarının Neresind

BİLDİRGE'DEN.

10 Aralık günü tüm dünyada "İnsan
ları Günü" olarak kutlanıyor. BM İnsa
ları Evrensel Bildirisi'nin kabul edildiğ
nün 40. yılında ülkemizde "İnsan Hak
ne durumda olduğunun yorumlan
için bildiriye bir göz atalım:

Madde 1. Tüm insanlar özgü
onuru ve haklar bakımından eşi
Akıl ve vicdan sahibidirler ve birb
deşlik duygularıyla yaklaşmalıd

Madde 2. Herkes, ırk, renk,
politik ya da herhangi başka b
sal ya da toplumsal köken, v
ya da herhangi başka bir ayır
sizin bu bildiride açıklanan
tüm özgürlüklerden yararla

Madde 3. Yaşamak, özg
venliği herkesin hakkıdır..

Madde 5. Hiç kimse işk
masızca, insani olmayan
ra ya da işlemlere uğr
1975'de çıkan BM bildiri
nımlıyor; "... kişiden vey
kında bilgi almak veya
olduğu bir hareket ne
itiraf etmesini beklen
amaçlarıyla kişinin y
ten kışkırtılması, kişi
ve ağrıya neden ol
nulmasıdır.)

Madde 9. Hiçki
hapsedilemez ve

NDA

leyiz.

Cezaevlerinde 1,5 ay süren açlık grevleri çeşitli üniversitelerde okuyan öğrenciler tarafından da desteklendi. İstanbul Üniversitesi'nde bir grup öğrenci iki gün süren açlık grevlerini Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin girişinde başlatırken (üstte) Yıldız Üniversitesi'nde de aynı amaçla yapılan açlık grevinin başlangıcında öğrenciler bir cezaevi maketini yaktılar.

Cezaevlerinde şimdiye kadar uygulanan kısıtlamalara 1 Ağustos Genelgesi ile yeni yaptırımların uygulanmasını üniversite öğrencileri de tepki ile karşıladılar.

Cezaevlerinde sürdürülen açlık grevlerini desteklemek amacıyla İstanbul'daki çeşitli üniversitelerde okuyan öğrenciler açlık grevi yaptılar.

Yıldız Üniversitesi öğrencilerinin **''İNSAN'lara''** başlığıyla dağıttığı bildiride **''1 Ağustos Genelgesi içerdeki insanlara baskı ve işkenceyi yoğunlaştırmayı ve en doğal insanlık taleplerini yok etmeyi amaçlamaktadır''** denirken, İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin hazırladıkları basın bildirisinde, grevlerin 39. gününü doldurduğu vurgulandı. **''Açlık grevlerinde 30. günden itibaren geriye dönülmez bir süreç yaşanır, örneğin; beyin hücrelerindeki onarılmaz tahribatlar, felçler gibi...''** denilen basın bildirisinde öğrenciler, tüm duyarlı insanların cezaevlerindeki haklı protestoyu desteklemesi gerektiğini belirttiler.

İstanbul, İstanbul Teknik, Yıldız ve Marmara Üniversiteleri'nde aynı tarihte başlayan açlık grevleri 2 gün sürdü. Açlık grevlerini okullarında sürdüren öğrenciler geceyi Radikal Parti, Bakırköy ve Zeytinburnu Halkevleri ile İnsan Hakları Derneği şubelerinde geçirdiler Öğrenciler 2. günün sonunda cezaevlerindeki açlık grevlerini sonuna kadar destekleyeceklerini bildirip açlık grevlerini bitirdiler.

24 Kasım günü, İstanbul'un çeşitli üniversitelerinden gelen kalabalık bir grup öğrenci Kadıköy'de Söğütlüçeşme'den Altıyol'a kadar yürüdüler. Polis tarafından durdurulan grup, cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaları ve **''1 Ağustos Genelgesi''**'ni protesto ederek dağıldı. Bu arada 8 öğrenci gözaltına alındı.

Öğrencilerin açlık grevlerini bitirdikleri gün açlık grevleri bazı cezaevlerinde sona ererken bazılarında 44. günü doldurmuştu.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

İstanbul Üniversitesi öğrencileri **''1 Ağustos Genelgesi''**'ni protesto için 22 Kasım'da yemek boykotu yaptılar. Üniversite yemekhanesinde toplanan 200 kadar öğrenci türküler söyleyip, slogan attılar. Daha sonra SBF önüne kadar yürüyen öğrenciler, burada bir forum düzenlediler. Eylemin gerekçesine ve **''1 Ağustos Genelgesi''**'nin niteliğine ilişkin konuşmaların yapıldığı, marş ve türkülerin söylendiği forumdan sonra öğrenciler üniversite postanesine kadar yürüyerek İ.Ü. Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği adına T.B.M.M.'ne bir telgraf çekerek dağıldılar.

İstanbul Üniversitesi'nde okuyan bir grup öğrenci cezaevlerinde uygulanan **''1 Ağustos Genelgesi''**'ni protesto eden tutuklu ve hükümlülerin başlattıkları açlık grevlerini desteklemek amacıyla **''açlık grevi''** yaptılar.

Siyasal Bilgiler Fakültesi, girişinde, 30 Kasım günü başlayan iki günlük açlık grevi **''1 Ağustos Genelgesi''**'nin niteliği ve öğrenci gençliğin tavrı üzerine'' yapılan konuşmalarla sürdü. Öğrenciler eylemlerini daha sonra Çapa Tıp Fakültesi'nde açlık grevi yapan öğrencilere katılarak sürdürdüler. Açlık grevlerinin ikinci gecesini **Radikal Parti**'de geçiren öğrencilerden üçü gözaltına alındı.

İstanbul Üniversitesi öğrencileri aynı amaçla daha önce de 24-26 Kasım tarihleri arasında iki günlük açlık grevi yapmışlardı.

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Cezaevlerindeki eylemleri desteklemek amacıyla İstanbul Teknik Üniversitesi'nden bir grup öğrenci 1 günlük açlık grevi yaptılar.

İnşaat Fakültesi kantininde yaklaşık yüz 150 kişinin katıldığı forumla başlayan açlık grevi okul idaresi tarafından engellenmeye çalışıldı. Açlık grevinin başlamasından bir süre sonra kantine gelen Dekan Hasan Boduroğlu; öğrencileri **''yasaya uymamakla''** suçladı. Polis çağıracağını söyleyen Dekan Hasan Boduroğlu açlık grevine katılmayan öğrencileri kantinden çıkarttı. Geceyi AKAD'da (Anadolu Kültür Araştırma Derneği) geçiren öğrenciler, ertesi gün İTÜ Fen-Edebiyat Fakültesi kantinine gelerek açlık grevlerine son verdiler.

YILDIZ ÜNİVERSİTESİ

Yıldız Üniversitesi'nde ise 30 Kasım günü **''Orta Bahçe''**'de başlayan destek grevine ilk gün 60 öğrenci katıldı. Cezaevi maketi içinden güvercin uçurularak başlanılan açlık grevi, maketin yakılması ve çeşitli konuşmalarla devam etti. İki geceyi de Radikal Parti'de geçiren öğrencilerin açlık grevine ikinci gün MÜ Fen-Edebiyat Fakültesi'nden 20 kişilik bir öğrenci grubu da katıldı. Açlık grevi 2 Aralık Cuma günü sona erdi.

DİĞERLERİ

Uludağ Üniversitesi'nden 6, Samsun **19 Mayıs Üniversitesi**'nden 4 öğrenci cezaevlerindeki uygulamaları protesto etmek ve tutuklu -hükümlülerin eylemlerini desteklemek amacıyla açlık grevi yaptılar. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nden 200, ve Edirne **Trakya Üniversitesi**'nden 150 öğrenci Adalet Bakanlığı'na **''1 Ağustos Genelgesi''**'nin kaldırılması için telgraf çektiler. **Ege Üniversitesi** öğrencileri 400 kişilik bir imza kampanyası düzenlediler. Ayrıca **İstanbul Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Adana Çukurova Üniversitesi, Elazığ Fırat Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi** öğrencileri de aynı amaçla okullarında **''yemek boykotu''** yaptılar, forumlar düzenlediler.

Madde 10. Herkes tarafsız, bağımsız ve halka açık bir mahkemede yargılanma, yasal hak ve sorumluluklarını belirtme hakkına sahiptir.

Madde 11. (1). Kişinin kendini savunması için tüm olanaklar tanınmalı, halka açık bir mahkemede her sanık suçluluğu ispatlanana kadar masum kabul edilmelidir. **(2).** Ulusal ve uluslararası düzeyde suç olarak kabul edilmemiş bir davranışdan dolayı kişi suçlu bulunamaz ya da suçunun içeriğinden daha fazla ceza verilemez.

Madde 13. (2). Herkes kendi ülkesi de dahil olmak üzere her ülkeden ayrılma ve kendi ülkesine dönme hakkına sahiptir.

Madde 14. (1). Herkes zulümden kaçıp başka ülkelerden sığınma isteme hakkına sahiptir. **(2)** Bu hak politik olmayan veya BM amaç ve prensiplerine ters düşen suçlular için söz konusu edilemez.

Madde 15. (1). Her bireyin biryurttaşlık hakkı vardır. **(2).** Hiçkimse, yurttaşlığından ya da yurttaşlığını değiştirme hakkından yoksun edilemez.

Madde 19. Herkesin düşün ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. Bu özgürlük düşüncelerinden dolayı rahatsız edilmemek, ülke sınırları söz konusu olmaksızın bilgi ve düşünceleri her araçla aramak, elde etmek ve yaymak hakkını içerir.

Madde 20. (1). Herkesin saldırı amacı gütmeyen toplanma ve dernek kurma, derneğe katılma özgürlüğü vardır.

...

Hak- n Hak- bugü- ları''nın abilmesi

, insanlık doğarlar. rlerine kar- rlar.

cins, dil, din, ir inanç, ulu- arsıllık, doğuş m gözetilmek- tüm haklardan, nabilir...

ürlük ve kişi gü-

enceye ne de acı- onur kırıcı cezala- atılamaz. (9 Aralık si işkenceyi şöyle ta- a üçüncü bir kişi hak- tiraf ettirmek, yapmış deni ile dövmek veya nek veya tehdit etmek tkili biri tarafından kas- e fiziksel veya ruhsal acı acak davranışlarda bulu-

mse keyfi tevkif edilemez, ya sürgün edilemez.

Özgür Doğu

"Ö.S.Y.M'de Yeni Bir Fırsat Eşitsizliği mi?"

Üniversiteye giriş sınav sisteminde son yıllarda gerçekleştirilen değişiklikleri bir yenisi daha eklendi.

Geçtiğimiz haftalarda Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı **Hasan Celal Güzel**, ÖSYM sınav sistemi üzerinde puanlamaya ilişkin yapılan değişiklikleri açıkladı. Değişiklerin amacı liselerdeki başarı grafiğini yükseltmek, eğitim standartlarını yukarı çekmek, başarılı öğrencileri ödüllendirmek olarak sıralandı.

Kırsal kesimle, kentlerdeki eğitim düzeyinin farklılığı, araç, gereç ve öğretmen açığının bölgelere göre değişmesi, her lisede verilen eğitimin farklı düzeyde olması gibi bir dizi sorun varlığını korurken bu değişiklik ulaşılmaya çalışılan amaçların gerçekleştirilmesine olanak tanıyacak mı?

Yeni sistemin ortaya çıkardığı sayılar, yanıtın hiç de olumlu olmadığını gösteriyor.

Bu değişiklikle, 1988-1989 öğretim yılında haziran döneminde takıntısız olarak mezun olan öğrenciler, eylül dönemine kalan arkadaşlarından ÖSS sınavında en az 14, ÖYS sınavında en az 21, geçen sene mezun olmuş öğrencilerden ÖYS sınavında 42 ile 53 puan arasında, fazla puan avantajına sahip olacaklar.

Uygulanmak istenen puanlama sisteminin doğuracağı sonuçları örneklerle inceleyelim.

İki öğrencinin Orta Öğretim Başarı Puanı (OÖBP): 70. olsun. Öğrencilerden biri haziran döneminde okuldan mezun olamamışsa, ÖSS puanları arasında (70 x 0, 3:21 ve 70 x 0, 5:35) 35-21:14 puan, ÖYS puanları arasında ise (70 x 0,8:56 ve 70 x 1, 1:77) 77-56:21 puan fark olacaktır.

Yine bu iki öğrenciden birinin okulunda ilk üç dereceye girdiğini düşünelim. Haziran döneminde mezun olamamış öğrenci ile ilk üç dereceye giren öğrenci arasında, ÖSS puanlarında "28" puan, ÖYS puanlarında ise "42" puanlık farklılık olacaktır.

Liseyi daha önceki yıllarda bitirmiş öğrenciler bu yarışa, yeni uygulamayla "45-50" puan geriden başlamak durumuyla karşı karşıyalar.

SINAV SİSTEMİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLERE LİSELİLER NE DEDİLER?

ANİ PAYLAN— "İlk önce şunu söylemek istiyorum, 600.000 kişiyi ilgilendiren ve geleceğini belirleyen sorun subjektif değil, aksine objektiftir. Ülkemizde bugün 3 bin 600 lise var, bunun 10 bin 800 kişisi 1, 2 ve 3'üncülüğü paylaşanları kapsamakta. Bu öğrenciler en düşük puanları alsalar bile Boğaziçi, ODTÜ gibi üniversitelere yerleştirilecekler. Lise son sınıfta bulunanlar da diğer yerleri dolduracaklar.

Bakan Bey'e, bizleri de düşünerek Açık Öğretim Fakültesi'ni açık bıraktığı için teşekkür ederiz."

ŞİRİN BAYRAM— "ÖSYM sınav sonuçları açıklandığında kazananların büyük bölümünün Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerde okuyan öğrencilerin oluşturduğunu görüyoruz.

Bu sonuçla ülkedeki liselerin eğitim düzeyinin bir olmadığı gerçeği ortaya çıkıyor.

Yeni yasanın suni haziran mezunları yaratacağı ve imtiyazlı aile çocuklarının haziran mezunu olabilmek için ellerindeki her fırsatı kullanacakları ortadadır. Yeni yasanın tümüyle kaldırılmasını istiyorum."

ERKAN GUVENİR— "Bizim gibi gelişme yolundaki ülkelerde eğitime çok önem verilmesi gerekirken, tam olarak araştırılmadan, sözde eğitimi düzeltmek amacıyla getirilen bu yasa, yüzbinlerce adayın geleceğini gasp etmektir. 'Dengesiz eğitim' nedeniyle getirilen yeni sistem kesinlikle çözüm olamaz. Acaba bu yasayla öğretmenlerimizin bozuk olan maddi durumları mı düzeltilmek isteniyor?"

NABİ KEKEÇ— "Milli Eğitimimizin çağı yakalayamamış ve gerisinde kalmış olması böyle bir konuda acele ve çözüm olmayan bir yasayı çıkarmasında etkin olmuştur. Büyüklerimize sesleniyorum, bu yaz-boz işi ne kadar sürecek? Bizler ne olacağız?

UZMAN GÖZÜYLE

AYHAN KALEBEK: (MEF Dershanesi Ölçme Değerlendirme Başkanı)- Bu yıl lise son sınıfta okuyan öğrenciler arasında, ÖSYM sınavında yapılan değişikliğin kendilerini ilgilendirmediği ve fazla etkilemediği gibi yanlış bir kanı var. Öğrencilerle yaptığımız görüşmelerden bu sonucu çıkarıyoruz. Ama konu hakkında aydınlatma yapıldığında durumlarının farkına varıyorlar. Yeni değişiklikler son sınıftaki öğrencilerin, haziranda mezun olanıyla, ilk üç dereceye girenlere avantaj sağlayacak. Fakat okullarının birincisi olan öğrenciler bile, bir okuldan diğer okula değişen başarı puanları verildiğinden, aralarında küçümsenemeyecek haksızlıklar doğacaktır. Örneklendirirsek; bir okulun birincisi 9,5 yıl sonu ortalamasıyla, 80 Orta Öğrenim Başarı Puanı alabilecek; bir başka okul birincisi yine 9,5 yıl sonu ortalaması ile 70 orta öğrenim başarı puanı alabilecektir. (Okulundaki başarı düzeyine bağlı olarak) Bu iki öğrenci başarıları eşit olduğu halde birincisi, 80 x 1,4:112 puan kazanırken diğeri, 70 x 1,4:98 puan alacaktır.

Orta öğrenim başarı puanının hiç etki ettirilmemesi, yerine daha objektif bir değerlendirme sayabileceğimiz ÖSYM puanlarına göre öğrenci seçmek daha doğru olacaktır. Yeni değişiklikle, kazandırdığı bilgi ve beceri yönünden daha zayıf liselerin, başarılı öğrencilerine bir avantaj sağlanmak istendiği halde, bu sistemle amaca ulaşılamayacaktır.

Çünkü orta öğrenim başarı puanının katkısı ile eşit başarılı öğrencilere eşit puanlar verilmiyor. Bunun yerine okullardaki eğitimin öğretimin niteliğini artırıcı köklü önlemler alınması gereklidir. Çözüm uzun vadede planlamalarla olasıdır. Yıl sonu ortalamaları aynı olduğu halde, biri tek dersten, ikmale kalmış iki öğrenci arasında 21 puana kadar bir fark olacaktır.

KENAN HOCA - Tan Cemal GENÇ

NE SENİNLE NE SENSİZ

Ahmet Yenici

Önce aşk vardı... İnsanın, insanlaştığı yerde başladı. Süzülüp yılların yüreğinden, bilincinden günümüze ulaştı. En delişmen sevinçlerimizin, onmaz acılarımızın kaynağıydı. İnsan olup da bu duygunun sularında yıkanmayan var mı?

Önce aşk vardı. Kerem, Aslı için yandı. Mecnun çölleri ezberledi ama yüreğindeki Leyla'yı bulamadı. Ve devran döndükçe aşk da başkalaştı. Günümüz Romeo'su Jüliet için ölmeyi göze alamadı.

Biz bakışlarımızı üniversite gençliğine çevirdik. Kampüslerin koridorlarında, anfilerin yükselen sıralarında, öğrenci mekânlarında aradık sorularımızın yanıtlarını

Ve anladık ki aşk sancılı.

Ne seninle oluyor, ne sensiz yürüyor, nasıl yapmalı?

Ne sensizden başlamalı.

"Tadı Yok Sensiz Geçen Ne Baharın Ne Yazın"

Eski bir şarkıdır bu anımsamalı. Herkese duyulamayacak, herkese anlatılamayacak şeyler vardır içimizde. Saklanmaz, bastırılmaz. Yürek sevmek ister, gözler bakmak ister, ten dokunmak ister. Yaşam bölüşülmek ister. İnsan yalnızlığından sıyrılmak ister. Boşuna dememiş ki ozan: "Ben seni isterim", diye. Anlamalı... Teybimizin tuşuna basıp gencecik insanların tertemiz duygularına açılmalı.

"Çevrede çıkanları görünce, senin çıkmamazlığın bir boşluk doğuruyor."

"Her şey monoton, okula git gel, sınava gir çık."

"Bir ilişkiyi yaşayamama düşüncelere, duygulara, davranışlara yansır. Bizim ayrımsayamayacağımız kadar derin etkiler bırakır," diyen arkadaşların sözleri, dile getirmiyor mu sevgiye duyulan özlemi?

"Bazen maksimum, bazen minimum ama mutlaka bir ilişkiyi yaşayamıyor olmanın çalkantıları var. Her an, her dakika, her saniye duyuyoruz. Şu an konuşurken bu olay maksimuma çıktı. Belki dersteyken biraz hafifleyecek, ama mutlaka olacak."

"İnsan sevdikçe yaşamın daha anlamlı olduğuna inanıyor", diyen Yıldız Üniversitesi'nden bu arkadaşların söyledikleri yeterince anlatmıyor mu yaşanılan çalkantıları?

Peki niçin yalnız kalınıyor?

"Çok yeni bitmiş bir ilişkim oldu. Biten ilişkiden kaynaklanan kaygılarım var. Aynı şeyleri yaşamaktan korkuyorum," diyen İnci ile; **"Birçok arkadaşım anlaşamayıp ayrılıyorlar, sorunlar çok fazla. Sevgiyi gözardı ediyoruz. Belki bunun için erkek arkadaşım yok,"** diyen ismini hoca derse girdiği için alamadığımız arkadaşın sözleri: göstermiyor mu ayrılıkların, birlikteliklere taşıdığı sancıyı?

"Çıkmış olmak için çıkmak istemiyorum, ilişkinin doğallığını arıyorum," ile **"İçimdeki en büyük engel uygun insan bulamamak,"** diyen arkadaşın düşünceleri insan seçimindeki zorluğun göstergeleri değil mi?

"Şu anki yalnızlığımda kendi hatalarımın da payı var. İleri götüreceğimiz ilişkileri kuramadık", diyen arkadaşla, **"Hep erkekler, kızlara mı teklif edecek"**, diyen arkadaşın yaklaşımındaki mantığı kutsamalı.

"İş içerisinde tanıyıp sevmenin ortamı yok," diyen arkadaşla, **"kendini ispatlama biçiminde çıkışlara rastlıyorum"**, diyen arkadaşın gözlemi, sevgiyi yaşamak için sapılan açmazları, koşulların hazırladığını anlatmıyor mu?

Ya kaygılar... Bu insanların kaygılarında neler var?

"Kendi seçimimle bir ilişkiyi yaşamayıp, görücü evliliğini kabullenmekten korkuyorum. Sağlam bir evlilik için bir kız arkadaşla çıkmaya gereksinimim var.", diyen Yıldız Üniversitesi'nden Bayram arkadaşın sözleri bizi şaşırtmalı mı?

"Kız-erkek arkadaşlığının beni olumlu olduğu kadar, olumsuz etkilemesinden de korkuyorum. Ders çalışmazsam, fazla zaman harcarsam endişesi içindeyim," diyen arkadaşın kaygısını YÖK'e mi postalamalı?

"Bitirdiğimi ilişkide bulamadığım özellikleri, bulduğum ilk insana bağlanma yanlışına düşebilirim." diyen İnci'yi bu belirsizlikten nasıl kurtarmalı?

"Duygusal ilişkiyi yaşamamanın baskısından kaçmak için derslere sarıldığımı düşünüyorum," diyen Kemal'e, kaçmak çözüm değildir gibi kuru bir çözümle mi yaklaşmalı? Bu boşluk duygusundan, hep bir şeyler beklemekten, yaşamı anlamsız kılan bu yalnızlıktan nasıl kurtulmalı? Ozan İsmail Uyaroğlu'na uzanmalı:

Issız adalara benziyorum
Ama deniz yerine ateşle çevrili dörtyanım
Ve artık dayanamıyorum
Bir gün bir gemi
Aşıp bu cehennemi
Bulsun beni
Öyle yalnızım ki.

Sürecek

SENİ SEVİYORUM'UN ŞİİR DİLİNDE SÖYLENİŞİDİR.

Gözlerin düşünce gözlerimin aklına
Uyanır sisler arasından bir çift nilüfer
Bir ırmak çırpınır yakamozların kuşatmasında
Bahara koşar bozkırda tarlalar

Saçların takıldımıydı parmaklarımın ucuna
Ürperir yeryüzünün bütün ormanları
Kıvrılır çiçekli dallar
Dolanır yüreğime yabani bir sarmaşık

Gülümsediğinde bana
Bir gelincik açar dudaklarının kıyıcığında
Kayısı kokar çillerin
Gözlerimi alır bal rengi bir ışık

Dokunduğumda sıcaklığına
Damla damla dudaklarıma yapışır tenin
Eriyip gidersin avuçlarımda
Yanaklarında kor alevlerin kızıllığı

Seni düşündüğümde
Uzanmış bulurum kendimi
Güneşin altında yemyeşil toprağa
Bir ırmak devrilir başucumdan
Suyun göğsünde ağaçların gölgeleri
Saçlarımda yine o rüzgâr
Usulca alır beni sevdan
Çarpar bir gözlerine, bir ırmağa
Bir gelinciklere, bir dudaklarına.

Ahmet Ümit.

SÖZ HAKKI- ***Duygusal İlişkiyi yaşayamayan gençlerin sorunları nelerdir?***

DOÇ. DR. AYSEL EKŞİ- Duygusal ilişkiyi yaşayamayan genç bomboş hissedecek kendini. Birşeyler bekleyecek, yaşam daha anlamsız olacak. Derslerde çok daha başarılı ya da başarısızlık gösterecek.

Bu yaşlarda, heyecanların çok yoğun olduğu bir ortamda duygusal ilişkiye girememe büyük eksiklik yaratacak. Aile sevgisi gençlik döneminde azalıyor. Çok büyük bir sevgi gereksinimine giriyor genç. Bu gereksinimi karşı cinsin karşılaması çok önemli. Yalnız bütün sevgi gereksinimini o insanda karşılamanın olanağı yok.

SÖZ HAKKI- ***Gençlerin ilişkilerinde duyguların rolü nedir?***

DOÇ. DR. AYSEL EKŞİ- Gençliğin çok önemli bir özelliği heyecanlı olması, gençin duygularını aklıyla dengelemesi, gerçekçilikle değerlendirmesi çok zor. Onu daha ziyade duyguları yönlendiriyor.

Genç çok daha yoğun yaşıyor duygularını, heyecanlarını. Bir aşırılıktan öteki aşırılığa savrulabiliyor. Çok sevmekten, nefrete kadar. Denge bulmak zaman alıyor. Zor oluyor.

SÖZ HAKKI- ***Gençlikte en sık rastlanan psikolojik sorunlar nelerdir?***

DOÇ. DR. AYSEL EKŞİ- İstanbul'dan gelen gençle, İstanbul dışından gelen üniversiteli gençlerin sorunları birazcık farklı. Ayrıca gencin geldiği aileye göre, içinde bulunduğu sosyal, ekonomik, kültür durumuna göre farklı oluyor.

Genellikle gençlerin üniversite eğitiminin yoğun olmasının, üniversite yönetmeliklerinin sık sık değişmesinin getirdiği çeşitli sorunlar var. Kız, erkek arkadaşlığının getirdiği çeşitli sorunlar var. Duygusal ilişki gençlik döneminde çok önemli özellikle aile döneminde sevgi bulamamış gençler, bunu büyük ölçüde karşı cinsten bekliyor. Bulamadığı oranda hayal kırıklıkları çok fazla oluyor.

Bu konuda toplumdan gelen baskılar var. Gençlik döneminde kişiliğini bulmak çok önemli bir sorun. Genç kendine uygun değer yargılarını bulmak zorunda. Bir de çok önemli bir sorun olarak, gençlerin kendilerine güvenlerinin olması gerekiyor.

"acil demokrasi istiyorum"

Bulutsuzluk Özlemi'nin elebaşısı N. Yavaşoğulları ile söyleştik

Söyleşi: Tamer Baran

Çizgiler: AP - TULL

SÖZ HAKKI □ Bize kendinizi ve grup Bulutsuzluk Özlemi'ni tanıtır mısınız? Grup ne zaman ve nasıl kuruldu? Elemanların müzik eğitimi var mı?

NEJAT YAVAŞOĞULLARI ■ "Bulutsuzluk Özlemi", gitarla çalınan, temposu olan ve alternatif bir söyleyiş tarzı, alternatif bir tavır getiren müziği Türkiye'de yapmaya çalışan bir grup.

Grupta, klavyeci arkadaşımız Sina Koloğlu dışında kimsenin müzik eğitimi yok. Geri kalan herkes "halk sanatçısı".

Benim müziğe başlamam, küçük yaşlarda, her normal orta halli Türk çocuğu gibi mandolin çalarak oldu. Fakat ben mandolinin sınırlarını zorlamaya başladım kısa zamanda. Ortaokulda gitara heveslendim. Aileme gitar aldırttım. Kendi kendime, birtakım olanaklar yaratarak, öğrenme yolları arayarak bu müziğe başladım. Yani kendi kendimi yetiştirdim.

Sonra beste yapmaya başladım. 1974 yılında şarkılarımı bir plakçıya dinlettim. Bana, "Plak yapsak satmaz. Ama bir yarışma var. Seni oraya sokayım" dedi. Böylece bir arkadaşımla birlikte Eurovizyon yarışmasına girdik. TV'de şöyle bir göründük. Sonra TRT'deki yönetimler değişti. Ben tabi onların istediği tarz müzik yapmadım ve denetimden geçmedi benim şarkılarım. 80'e kadarki dönem benim tek başıma yaptığım çalışmalarla geçti, sağda solda küçük konserler şeklinde. 80'de askere gittim, 82'de geldim. Tabi kıvranıyoruz devamlı, "Müzikle ilgili bir şeyler yapalım" diye. Piyanist arkadaşım Sina Koloğlu ile bir konser vermeye kalktık. Konserin adını da benim bir şarkımdan esinlenerek Bulutsuzluk Özlemi koyduk. Sonra o iki kişi önce üç, ardından dört, beş oldu. Birkaç gazetede de Bulutsuzluk Özlemi diye çıkınca, Sina grubun adını koymuş oldu.

□ Peki Bulutsuzluk Özlemi nereden geliyor?

■ Bulutsuzluk Özlemi, Mümtaz Soysal'ın bir makalesinin adı aslında. 74 yılında Mümtaz Soysal, Deniz Gezmiş'lerin idamı konusunda bir makale yazmış, "Bütün bunlar gençlerin bulutsuzluk özlemiydi aslında" demişti. Ben de şöyle bir şarkı yazmıştım: "Bulutsuzluk özlemi sardıysa beni / Deniz gibi kanat takıp uçmam mı lazım?". O dizedeki Deniz, Deniz Gezmiş'ti. Fakat o kaseti 84 yılında yazdığımız için bu sözü çıkardık.

□ Müziğinizin türünü de sormak istiyorum. Neden rock?

■ Müziğin türü konusunda bocaladığım dönemler oldu. Ne yapmam gerektiğini sordum kendi kendime. Örneğin Halk Müziği'ni alıp çağdaşlaştırıyor kimileri. Bunu bize de empoze ediler. Türkiye Cumhuriyeti bize, geleneksel Türk müziğini alıp çok seslendirip çağdaş müzik piyasasına sunmamızı hep empoze etti.

Ben ise şöyle düşündüm: "Ne bana daha yakın ve ben hangisinden daha çok hoşlanıyorsam onu yapayım".. Çünkü kendime karşı dürüst olmam gerekirdi. Eğer ben de bu toplumdan çıkmışsam, benim gibi başkaları da vardır o zaman, bu müziği dinleyecek, ihtiyaç duyacak.. Ve bunun cesaretle üstüne gittik.

Mesela biz "Ekmek Aslanın Ağzında" diye şarkı söylüyoruz. Bunu ille de Türk makamlarıyla söylememiz gerekmez ki.. Öyle bir söylüyoruz ki, anlamıyorsa adam, o da artık onun sorunu. "Ekmek Aslanın Ağzında" diye bar bar bağırıyoruz, bunda anlaşılmayacak bir şey yok.. Bu rahatlık içerisinde, o çengele takılmadan müziğimizi yapıyoruz.

Biz rock yapıyoruz, ama bu bazen caz-rock oluyor. Sonra bizim parçalarımızda ritm and blues öğeleri var. 60'lı yılların rock müziğinden etkilenmiş taraflar var. Kimi parçalarımızda Türk motifleri de kullanıyoruz. Mesela "Güneye Giderken"in başında bir güney havası var. Ya da, "Mualla" diye bir şarkımız var, eski İstanbul'da yaşayan bir kadından bahsediyoruz. O şarkıda nihavent makamıyla tango arası bir müzik var. O zaman da şöyle düşünüyoruz: "Bir duyguyu anlatmak isteyen bir sanatçı mavi rengi de kullanır, yeşili de."

□ Siz, kimi müzik gruplarının tersine şiir bestelemiyor, kendi sözlerinizi kullanıyorsunuz. Bunun nedeni ne?

■ Ben her zaman müzisyenin kendi sözlerini söylemesinden yana olmuşumdur. Şiir bestelemek bir yapaylığı taşır içinde. Şiirde bir idealleştirme olayı vardır, olabilir. Ama şarkı olduğunda bu mesela, "Ağzımda bal gibi tatlı bir türkü / Kazanırım çocuklarıma ekmek parası" diye bir şarkı olduğunda yapay oluyor, yaşamdan kopuk oluyor. Ben çocuklarıma ekmek parası kazanmaya giderken türkü söylemem ki, belki kimse söylemez. Adam kalkar yataktan, "Ulan" der, "Anasını sattığımın, bir piyango bileti mi alsam acaba?" der. Belki, "Allah kahretsin!." der. Otobüse itiş kakış biner, çalıştığı yerden içeri girerken belki küfrediyordur.

Sonra şu da var: Şiir bestelemek biraz ısmarlama oluyor. Oturup düşüneceğiz, bugünlerde hangi önemli olay var diye. Diyelim cezaevlerinde olanları duyurmak istedik, o zaman cezaevlerini anlatan şiirler arayacağız. "Bu olur mu?". "Yok. Olmaz." Kitap karıştıracağız. Bu işin bu kadar ısmarlama olmaması lazım.

O yüzden bestecinin kendi sözlerini yazması her bakımdan daha yararlı. Zaten kişi kendi düşüncelerini en iyi kendi ifade edebilir.

□ Şarkı sözlerinizin çok yalın olduğu göze çarpıyor. Bunun nedenini sormak istiyorum. Ya da, hiç eleştiri alıyor musunuz, sözleriniz basit diye?

■ Basit söz yapıyoruz diye eleştiri gelmiyor aslında. Genelde bizim Türkçe'yi bu müzik içerisinde çok güzel kullandığımız söyleniyor. Örneğin bir müzik eleştirmeni: "Siz bu sözlerinizi müzikle çok iyi kaynaştırmışsınız, hiç batmıyor" diyor... mühim olan o sözü karşındaki insanın anlayabileceği biçimde söylemektir. Her çeşit müzikte, her çeşit laf kullanmasını bildikten sonra kullanılabilinir aslında.

□ Bir şarkının nasıl doğduğunu anlatabilir

■ Yüzde büyük bir ihtimalle önce söze başlıyor. Ben kıvranmaya başlıyorum, örneğin şili konusunda hiçbir şey yapamadık diye. Böyle başlıyor. Ben bir şarkı yapacağım diye düşünüyorum. Baştan başlıyorum: Yıl 1973 / 11 Eylül Perşembe / Saat 13'te TRT'de / , Şili'de askeri darbe..." diye bir dörtlük. Bunun müziği başka oluyor. Arada konuyu özetleyen bir beyit. Şarkı sözü şiir gibi değil, ben onu dilediğim gibi yönlendiriyorum. Bir dörtlük yapıyorum, araya iki satır koyuyorum, bir dörtlük daha yapıyorum, araya iki satır koyuyorum, bir dörtlük daha yapıyorum, sonra aynı iki dizeyi tekrarlıyorum. İşte böyle...

□ "Acil Demokrasi" isimli parçanız üzerinde durmak istiyorum biraz da? Bu parça nereden çıktı, nasıl doğdu?

■ 1-1.5 yıl falan önceydi. Öyle bir şey hissettim ki, artık hava kadar, su kadar insanların bir şeye ihtiyacı vardı, o da demokrasiydi. Çünkü demokrasi olmayınca kişilikler gelişemiyor... Yani öyle saçma bir şey ki bu, konuşmak bile gereksiz. Hava gibi, su gibi demokrasiye ihtiyacımız var... Benim çelişkilerin keskinleşmesinin bekleyecek tahammülüm kalmadı, acil demokrasi istiyorum ben. Çünkü bu dünyadan gelip geçiyorum ve acil demokrasi istiyorum.

□ Eski parçalarınızdan "Kimse Barıştan Sözetmiyor" ve yenilerden "Hiroşima" savaşa karşı parçalar. Barışı konu elinden parçalar yapmanızın nedeni?

■ Bugün nükleer savaş dünyanın en büyük tehlikesidir. İnsan hangi sistemde olursa olsun yiyecek bir lokma ekmek bulabilir. Sömürü olan bir sistemde de bir lokma ekmek yiyorsun, daha adil bir sistemde.de. Bunlar o kadar önemli değil. Önemli tabi, ama ölümden daha önemli değil. Ve bir insanın seni niye öldürdüğünü bilmeden, nasıl öleceğini bilmeden attığı bir bombayla, tepeden gelen bir bombayla, kitle halinde ölmesi insanların, herhalde en büyük mesele.

□ Grubunuzun karşılaştığı güçlüklerden bahseder misiniz?

■ Öncelikle enstrüman sorunumuz var. Bir saksafoncuya ihtiyacımız olduğunda fazla alternatifimiz olmuyor. Enstrüman çalabilen insan sayısı az ülkemizde.

İkinci sorun, en önemlisi mali sorunlar. Enstrüman alamıyoruz, konserlerde fazla harcama yapamıyoruz. Mesela iki seansı iptal edemiyoruz. Daha iyi ses tesisatı getiremiyoruz, daha iyi tanıtım yapamıyoruz. En önemli kasetimizi çıkartmakta güçlük çekiyoruz. 4 milyon lazım, henüz tamamlayamadık.

Bir diğer engel, müziğimizi kitlelere ulaştıracak bir yayın organının olmaması.. Bizde TRT denetimi olduğu için ve onlar da Türk Hafif Müziği denilen çok basit bir müzik dışında, farklı şeyleri kabul etmedikleri için müziğimizi kitlelere ulaştıramıyoruz.

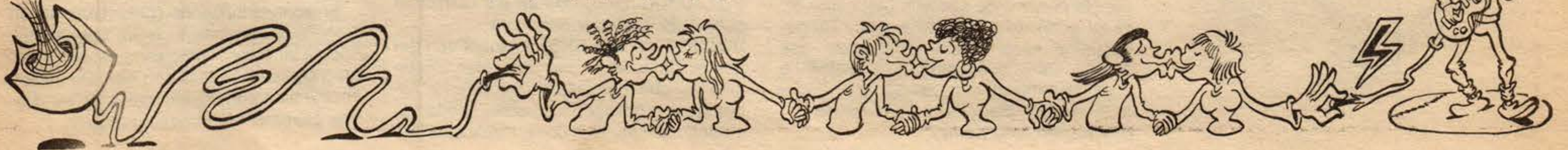
Bir de, grup olarak çalışmanın güçlükleri var. Ülkemizde birlikte iş yapma alışkanlığı pek yok. Birlikte çalışıp bir şeyler üretmek aslında maraton gibi bir şey. Biz de bu güçlüğü çekiyoruz tabii.

□ Önümüzdeki dönemde ne tür çalışmalarınız olacak?

■ Kaset çalışmamız var. Sanıyorum bu yıl bitireceğiz. Kimi nedenlerle gerçekleşemedi. Unkapanı'ndaki plakçılar hiçbir zaman böyle bir şeye yanaşmıyorlar zaten. Adam, "Size yatıracağım parayı, faize yatırır daha çok kazanırım" diye düşünüyor tabii. Ama her şeye rağmen tüm güçlükleri yeneceğiz. Yolda bazen beni çevirip kasetin ne zaman çıkacağını soruyorlar. Biz onlar için ve kendimiz için yapmak zorundayız bu kaseti ne yapacağız. Malzeme sorunumuz yok, şu anda bir kaset daha çıkarabilecek kadar şarkımız var.

EVİNDE GİTARIN VAR MI?..

GİDELİM ÖYLEYSE...

Moda'da Rock FIRTINASI

Tamer Baran

Sahne aydınlandığında beş kişilik grubun sahnede yerini aldığı görüldü. Kısa bir sessizliğin ardından kıpır kıpır bir melodi doldurdu salonu. Henüz ilk parça bitmeden, grubun ve özellikle de vokalist **Nejat Yavaşoğulları**'nın taşıdığı sınırsız coşku, salonu hıncahınç dolduran gençleri de sarmıştı. E, ne de olsa **Bulutsuzluk Özlemi**'nin konseriydi bu...

"Evinde Gitarın Var mı?" ile başlayan konser, grubun ilk kasetlerinde yer alan dört parça ile sürüyordu. **"Yalnız Kalma", "PTT'nin Önünde Taksim'de", "Bu Yorgunluktan Bıktım"** ve **"Koştur Durma"**.. İlk parçalarda biraz durgunmuş izlenimi veren Nejat Yavaşoğulları giderek açılıyor, bir yandan çalıp söylerken, bir yandan da grubu başarıyla yönlendiriyor ve seyirciyle mükemmel bir diyalog kuruyordu. Coşkulu alkışlarla karşılanan yeni parçaları, "Gezinti", **"Evet Evet", "Gün Başlıyor"** ve **"Aklımı Tutamadım Kafatasımda"**'nın ardından çalınan **"Hezarfen Ahmet Çelebi"** ilk bölümün son parçası oluyordu.

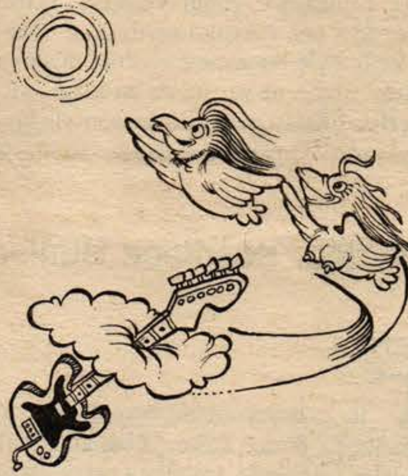
Bulutsuzluk Özlemi, özellikle müzikal düzeyleri ile dikkati çeken bir grup. Kimileri coşkulu, kimileri hüzünlü ezgileriyle; ilk başta belki biraz yadırgatan, ama hemen sonra dinleyeni sıcacık sarıveren ritm ve vokalleriyle, alışık olmadığımız bir müzikal zenginlik taşıyor şarkıları.

Sözünü ettiğimiz bu zenginlik, konserlerinde doruk noktasına ulaşmıştı. Parçaların daha uzun tutulduğu, hemen her şarkının sonunda müziğin, uzun sürelere yayılan bolca çeşitlemelerle sürdürüldüğü gözleniyordu konserde. Parçalar alabildiğine serbest "solo"larla bezenmiş, her biri birer müzik şölenine dönüşmüştü. Bunda grubu oluşturan müzisyenlerin son derece düzeyli yorumlarının da payı vardı. Tüm elemanlar, ama özellikle **Filip Sümbülkaya** (davul), **Tahsin Ünüvar** (Saksafon) ve **Akın Endes** (Solo Gitar) bir hayli başarılıydılar.

İlk kasetlerinden bildiğimiz o mükemmel ritm ile başladı konserin ikinci bölümü. Tüm konser boyunca üstün bir performans sergileyen Filip Sümbülkaya'nın davuluyla olağanüstü güzelleşen **"Kimse Barıştan Sözetmiyor"**'dan sonra yine bir barış şarkısı çaldı grup.43 yıl önceki atom bombası felaketinin olaya ilişkin geniş bilgiyle anlatıldığı **"Hiroşima"** ile savaş bir kez daha lanetlendi. Yeni çalışmaları **"Tepedeki Çimenlik"** ile **"O Esrarengiz ve Çatık Kaşlı Bir Kadındı"**'nın ardından sevilen parçaları **"Güneye Giderken"**'i dinledik. **"Üretmeliyim... Üretmeliyim.."** sözleriyle başlayan **"Beynim Zonkluyor"**'dan sonra sahne boşaldı, Yavaşoğulları'ndan başka Akın Endes ve Tahsin Ünüvar kaldı sahnede. Bu bölümde yer alan iki parçada akustik gitar çalan Nejat Yavaşoğulları, önce **"Sözlerimi Geri Alamam"** dedi, ardından **"Cezaevinde Bayram Görüşmesi"**'ni anlattı bize.

"Tam kadro" icra edilen **"Acil Demokrasi"** ve **"Şili'ye Özgürlük"** konserin son parçaları idi. Şili'de 1973 yılında gerçekleştirilen askeri darbeyi konu alan parçanın ardından, dinleyicilerin büyük çoğunluğu grubu **"bis"**'e çağırırken, bir grup genç de, **"Şili'de halk bugün savaşıyor / Cesaret ve aklın gücüyle"** dizeleriyle başlayan **"Venceremos"** (Zafer Bizim) marşını söyleyerek ayrıldılar salondan. Kimbilir, belki de konserin verdiği coşkunun bir yansımasıydı bu.

Gerçekten de herkes coşmuştu, ısrarlı alkışlar dinmek bilmiyordu. Bu alkışlar grubun sahneye dönmesini sağladı ve bu kez **"Kütürdet Beni Rutubet"** ile konser noktalandı.İki seans arasında gerçekleşen bir konser daha uzun tutulamıyordu ne yazık ki...

MEKTUP ARKADAŞLIĞI

Bir yer var,
Orada yasaklar, sınırlar kırılır.
Biryer var,
Orada çoşkunun, uçarılığın, özgürlüğün
Ezgileri duyulur.

"World Student News" Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca yayın yapan aylık yayın organıdır. Bu derginin her sayısında mektup arkadaşlığı başlığı altında bir köşe yer alır. Gençler bu köşede, başka ülkelerden gençlerle yazışabilecekleri adresleri bulurlar. Böylece güzel dostluklar yaşama gözlerini açmış olur. Biz bu köşeden aldığımız adresleri olduğu gibi yayınlıyoruz.

İlginç bir mektup arkadaşlığına ne dersiniz?

ADDO PRİNCE, POB 1059, Koforidua, E/R, GHANA.
15 yaşında, öğrenci. Masa tenisi, futbol, müzik ve dostça yazışmayı seviyor. İngilizce yazışmak istiyor.

TALAI KAMEL, Menadia I, Block, 12, No 135, Annaba 23000, ALGERIA.
22 yaşında, öğrenci. Seyahat etmek, okumak, müzik ve hayvanlardan hoşlanıyor. İngilizce ve Fransızca yazışmak istiyor.

ABDULLAI T. KAMANDA, 13 Post Office Road, C/0 Alhaji Mohamed Njie, POB 118, Koidu Town, Kono District, SIERRA LEONE.
18 yaşında, öğrenci. Edebiyat, spor ve biyoloji ile ilgileniyor. İngilizce yazışmak istiyor.

ARTUR RZONCA, ul. Cedlera 14/34, 41-303 Dabrowa Gornicza, POLAND.
16 yaşında, öğrenci. Tarih, spor ve müzikten hoşlanıyor. İngilizce, Rusça ve kendi dilinde yazışmak istiyor.

THEODORE ASEFA, POB 1104, Nazareth, ETHIOPIA.
16 yaşında, öğrenci. Okumak, spor yapmak ve modern müzikten hoşlanıyor. İngilizce yazışmak istiyor.

SAAD-ALDIN-SHEHADE, Aleppo-Bagdad Station, Street No. 544, SYRIA.
22 yaşında, öğrenci. Müzik, spor ve bilim kitopları okumayı seviyor. İngilizce, Almanca ve Arapça yazışmak istiyor.

GABRIELE GÜNTHER, Amalie-Dietrich-Weg 11, Sieberlern 9216, GDR. 18 yaşında bayan. Spor, müzik ve edebiyata ilgi duyuyor. İngilizce, Rusça ye kendi dilinde yazışmak istiyor.

ALEXANDER V. IBANOV, Poste Restante, Central Post Office, 603000, Gorky, USSR. 22 yaşında, öğrenci. Seyahat etmekten ve fikir alış-verişinden hoşlanıyor. İngilizce, Fransızca ve Esperanto diliyle yazışmak istiyor.

DMITRY KOROBEYNIKOV, ul. Kommunarov 230-64, Izhevsk 426008, USSR.
22 yaşında, öğrenci. Yabancı dil, sinema ve edebiyata ilgi duyuyor. İngilizce, Almanca ve Fransızca yazışmak istiyor.

"ZİNCİR" YERİNE "FIRAT'IN CİNLERİ"

İstanbul Fransız Kültür Merkezi'nde (İFKM) 1 Aralık günü gerçekleştirileceği duyurulan "Zincir" filminin galası yapılamadı. Filmin yönetmeni Korhan Yurtsever, galanın, film sahibi şirketin, önceden söz verdiği halde filmi vermemesi nedeniyle gerçekleşemediğini açıkladı. Gösterilemeyen "Zincir" filmi yerine, yönetmenin ilk filmi olan, 78 yapımı "Fırat'ın Cinleri" izleyiciye sunuldu. İFKM sinema salonunda gerçekleşen gösterimin ardından yönetmen, izleyicilerle sohbet etti ve soruları yanıtladı.

"Fırat'ın Cinleri"nin çekildiği döneme kadar çevrilen kır kökenli filmlerde hep iriyarı, çirkin ağalara rastlandığını, kendisinin bu şablonu kırmaya çalıştığını anlatan Yurtsever, bir soru üzerine, filmi yaparken güttüğü birinci amacın topluma ders vermek değil, doğru bir film yapmak olduğunu açıkladı. Filmde gösterilen köy yaşamına ilişkin görüntülere kendisinin de tanık olduğunu vurgulayan yönetmen, "78'de filmin çekildiği yörede sağlık ocağı, yol ve elektrik yoktu. Köylülerin yaşamı Afrika'dakinden farklı değildi" dedi.

MEDRESEDE DİA GÖSTERİSİ

— Kültür servisi. İstanbul Üniversitesi Dağcılık Kulübü üyeleri, 6 Aralık günü Güzel Sanatlar Bölümü'nde, kulüp etkinliklerine ilişkin görüntülerin yer aldığı bir dia gösterisi sundular. Tüm öğrencilere açık olarak gerçekleştirilen gösteride öğrenciler, yaptıkları tırmanışlar hakkında bilgi verdiler. Aladağ'da 3370 metre yükseklikte bulunan bir doruğa ilk kez kendilerinin çıktıklarını ve bu nedenle doruğa "İlk Doruk" adını verdiklerini açıklayan kulüp üyeleri, karşılaştıkları doğal güzelliklere ilişkin izlenimlerini de aktardılar.

İSTANBUL'DA YENİ FİLMLER

"TEMA" Gösterime Giriyor...

Dünya Sinema'sı, "Örümcek Kadının Öpücüğü'nün ardından 1987 Berlin Film Festivali ödüllü "Tema''yı oynatacak. Sovyet yönetmen Gleb Panfilov'un 1979'da çevirdiği, ancak geçen yıla kadar gösterilemeyen film, 54 yaşındaki bir yazarın Moskova dışındaki bir kasabaya gidişini ve orada karşılaştığı Sasa isimli kadınla ilişkilerini anlatıyor.

"Yunan Filmleri Haftası"

Türk-Yunan Dostluk Derneği tarafından düzenlenen "Yunan Sinema Haftası" 12-18 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilecek. 12 Aralık Pazartesi günü saat 21.00'de düzenlenecek galalarla başlayacak hafta boyunca dört sinemada yedi Yunanlı yönetmenin birer filmi gösterilecek. Bakırköy Adile Naşit Kültür Merkezi ile Harbiye As, Kadıköy Moda ve Aksaray Kristal Sineması'nda sunulacak filmler şunlar: "Aşkın Bedeli (Tonia Marketaki)", "Rövanş (Nicholas Vergittis)", "Ulysses'in Aşkı (Vassilis Vafeas)", "Aşk Gece Dolaşır (Frida Liappa)", "Kervansaray (Tassos Psarras)", "Slena'yla O Gece (Dimitris Panayotatos)" ve "İncittiğimiz Ağaç (Dimos Avdemiodis)"...

ANKARA SİNEMALARI

Metropol Sanat Merkezi, Akira Krusowa'nın senaryosundan Andrei Konchalovski'nin çektiği "Firar Treni/Runaway Train"nin gösterimini sürdürüyor. Bu filmin ardından "Salvador" gösterime girecek.

Kızılırmak sinemasında, halen oynayan "Betty Blue"dan sonra "Polizei" gösterime sunulacak. İstanbul Sinemaları'nda beşinci haftasına giren filmin yönetmeni Şerif Gören.

Ankara Sanat Merkezi'nde "Ateşli Sabır" devam ediyor.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

İstanbul Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü'nce düzenlenen etkinlikler kapsamında yer alan **Elif Naci Resim Sergisi** ay sonuna kadar açık kalacak. Kuyucu **Murat Paşa Medresesi**'nde açılan sergi hafta içinde her gün saat 10.00-18.00 arası gezilebiliyor.

Cuma günleri saat 14.00 ve 1600'da Hukuk Fakültesi Dış Amfide gerçekleştirilen film gösterileri çerçevesinde, ayın 16'sında **Zülfü Livaneli**'nin ilk filmi **"Yer Demir Gök Demir"**, 23 Aralık'ta **Tunç Okan**'ın bol ödüllü filmi **"Otobüs"** ve ayın 30'unda da Atıf Yılmaz'ın yönettiği "Kadının Adı Yok" gösterilecek.

İ.Ü.Devlet Konservatuvarı'nın düzenlediği **Coffee Konser 22 Aralık** günü saat 16.00'da Kadıköy'de, **Konservatuvar Konser Salonu'nda, Bale Gösterisi ise 29 Aralık'ta saat 18.30'da Atatürk Kültür Merkezi Konser Salonu**'nda izlenebilecek.

KİM O? KİTAP

Kum Kitabı Jorge Luis Borges / 103 s. / İletişim Yayınları / 2500 TL.

Arjantin'li yazar ve şair Borges'in dilimizdeki 3. kitabı "Kum Kitabı" adını taşıyor. 88 yaşındaki bu ünlü yazarın 13 öyküsünün yeraldığı kitabın çevirmeni Münir H. Göle...

"Borges deyince, bir çırpıda şunlar sıralanıyor hemen: Labirentler, aynalar, alegoriler, şaşırtmacalar, bilmeceler, mitolojiler, parodiler..." Borges için mekân, tüm yeryüzüdür. Zaman, tüm çağlardır. Dinsel kitaplardan, efsanelerden, mitolojilerden ve felsefeden yola çıkarak fantastik bir dünya yaratır. Bir hayaller dizgesidir onun yapıtları. Okur kendini hiç tanımadığı bir coğrafyanın, hiç tanımadığı bir çağın ve hiç yaşanmamış bir olayın (belki de yaşanmıştır) içinde, muhteşem bir hayalin içinde bulur kendini.

"Ne bana anlamsız gelen seçkin bir azınlık için, ne de 'Yığınlar' diye bilinen şu göklere çıkarılan ideal Platoncu kendilik için yazıyorum. Demagogların sevdiği her iki soyutlamaya da inanmıyorum. Kendim ve dostlarım için ve zamanın akışını yumuşatmak için yazıyorum" diyor Borges. Ve Borges estetiğinin en önemli temeli de yine kendi ağzından: "... bence eseri okuyucu kendi yaratır" düşüncesidir.

Hitler Oyuncağımı Çaldı / Judith Kerr / Çeviri: Hasan Kıyafet / 160 s. / Akyüz Yayınları / 3000 TL.

Hiç çocukken, okulunuzu, evinizi, arkadaşlarınızı bırakmak, başka yerlere göçmek zorunda kaldınız mı?

Daha çocukken, çocukluğunuzun sokakları sizlere anı oldu mu?

Bir daha ülkenizi görüp göremeyeceğinizi bilmeden, kökü toprağından kopan bir ağaç gibi yaşamaya çabaladınız mı?

İşte, Max ve Anna bunları yaşadılar. Naziler çocuklara çocukluklarını yaşatmadılar.

Almanya'dan ülkelerinden ayrılmak zorunda kalmalarından hemen önce babasına kendi yazdığı şiirlerini gösterirken;

"Öretmenim daha iç açıcı konular bulmamı istiyor. Örneğin; İlkbahar, çiçekler gibi..."

"Peki sen bahar ve çiçekleri yazmayı istiyor musun?"

Anna üzgünce;

***"Hayır. Şu anda gördüğüm hep yıkıntı."** diye konuşuyor.*

*1974 Alman Gençlik Edebiyat Ödülü'ne layık görülen kitabında Judith Kerr, **"HİTLER OYUNCAĞIMI ÇALDI"** diyor. Ama küçük dünyalardan çiçekleri çalmayı başarabilmiş mi? Okuyunuz, göreceksiniz.*

Büyük Sanatçılar Basit Yaşarlar

Ahmet Ümit

Maviliğinde ufuk çizgisinin yittiği okyanusun dev dalgaları biteviye kumsalı dövüyordu. Sahilde başını hafifçe boynuna çekmiş, omzundan kocaman deri bir çanta sarkan genç bir adam dalgın dalgın yürüyordu. Bu adam köyün postacısı **Mario Jimenez**'di. Her gün şair **Pablo Neruda**'ya mektup taşırdı. Mario'nun omuzlarında çantasından daha ağır çeken bir yük vardı. Bu yük genç olmak ve umarsız bir aşkın alevleriyle yanıp tutuşmaktı. Mario köyün en güzel kızlarından birisi olan **Beatriz Gonzales**'e gönül vermişti. Mario yoksuldu, pek yakışıklı sayılmazdı. Üstelik kızın öyle bir annesi vardı ki düşman başına. Mario ne yapsın da bu kızın aklını çelsin? Kafası günlerdir bu soruyla kıvranıyordu. Düşündü, taşındı, sonunda Pablo Neruda'dan yardım istemeye karar verdi.

Neruda, okyanusun günler, geceler süren mırıltıları arasında bu beyaz badanalı evde oturuyordu. Evinin kapısından gözlerimiz ilk adımını attığı andan, filmin onu yitirdiğimiz karesine kadar, içimizi aydınlatan bir alçak gönüllülük akıp durdu gözlerimizin önünden. Adım atışından, balıkçılarla sohbetlerine kadar tüm davranışlarıyla şöyle diyordu Neruda: **"Sanatçı üst insan değildir."** Bu basit ve sıradan yaşam sanatçının bir oyunu değil, doğallığının bir sonucuydu. Onun büyüklüğü, yapmacık tavırlara, tumturaklı sözlerle örülü kof bir görkeme dayanmıyordu. Neruda'ya dokunabilirdiniz, onunla her şeyi tartışabilirdiniz, oturup bir balıkçı meyhanesine kafaları çekebilirdiniz. Onun görkemliliği yumuşaklıkta, sevecenlikte, dostlukta gizliydi. Kendisinden yardım isteyen Mario'ya şöyle der Neruda: **"Barda şarabımızı içtikten sonra iki sorunumuzla ilgili karar verelim."** "Hangi iki sorun?" **"Cumhurbaşkanlığı ve Beatriz Gonzales!...**

Neruda, dul kaynananın güneşte çatallanan diline, kızgın mızraklar saçan bakışlarına göğsünü kahramanca siper ederek, dostunun kutsal davasına inatla yardım eder. Sonunda yoksul, ünsüz ve pek de yakışıklı sayılmayacak Mario Jimenez, Beatriz'in gönlünü Neruda'nın metaforlarıyla kazanacaktır.

Okyanus'un kıyısındaki o köy Şili'yi, Mario ise halkı simgeler. Şair, halkıyla birlikte acı çeker, mutlu olur. Toprağını delice bir tutkuyla sever. Ülkesinden binlerce kilometre ötede, Paris'te, okyanusun sesini duymak, toprağın kokusunu ciğerlerine çekmek, martıların gökyüzünden süzülüşünü görmek ister. Şairle toprağı ve halkı arasında kopmaz bağlar vardır. Sonunda halk despotik bir yönetime mahkûm edildiği için Neruda ölür, Mario ve milyonlarca insan Neruda öldüğü için tutuklanır. Mario'nun tutuklanırken gözlerinde beliren ürkeklik, güzellik duygusu boğulmaya çalışılan bir ulusun acı dolu çığlığıdır. Bu sessiz çığlık, kitap sayfalarından, sinema perdelerinden, tıpkı okyanusun Neruda'nın evini okşayan rüzgârları gibi yeryüzüne dalga dalga yayılacaktır.

Ateşli Sabır (Mit Brennender Geduld) / Yönetmen ve Senaryo: Antonio Skarmeta / Oyuncular: Oscar Castro, Roberto Parada, Marcela Osorso

Haydee, Kesmece Bunlar:............ +1

VAH KARDEŞİM BENİM, VAH

Filmin başoyuncusu Beyoğlu'nda yürümektedir. Birden koşmaya başlar. Büyük bir telaş içerisinde, insanlara çarpa çarpa koşar, koşar... Ne olmuştur? Evden çıkarken musluğu açık bıraktığını mı anımsamıştır? Yoksa Tekel ürünlerine zam geleceğini öğrenmiştirde bir an evvel bolca sigara almak için bakkala mı koşmaktadır?.. Nedenkoştuğunu anlayamayız çünkü film fena halde doğranmıştır...

Sözünü ettiğimiz film **Nesli Çölgeçen**'in yönettiği, **"Kardeşim Benim"**di. 19 Kasım Cumartesi akşamı 1. kanalda gösterilen yapıt, güldürü sanatçısı **Can Öz**'ün yaşamından bir bölümü konu alıyordu.

Yukarıda anlattığımız sahne filmin son bölümünde yer alıyordu. O sahnenin kırpılmamış hali şöyleydi: **Can Öz** çekim sonrası yakın arkadaşı **Selma**'nın evine gider. **Selma**, daha önce barda tanıştığı kadınla birlikte olduğu için **Can**'ı eve almaz. **Can** bu kez pavyon kadınının çalıştığı yere gider, kapıda kadını sorar, ancak gelmesini beklemeden oradan ayrılır. Yürürken kendisini tanıyan bir eşcinselin "aşılması" üzerine birden koşmaya başlar... Filmin baş kişisinin ruh durumunu vermek amacıyla çekilen bu bölümde; **Can**'ın **Selma**'nın evine gidişi kısmen, pavyona gidişi ve eşcinsele rastlaması tamamen doğranmıştı. Saydığımız bölümlerden ilki lezbiyen ilişkiyi çağrıştırdığı, üçüncüsü bir eşcinseli gösterdiği için kesilmiş olsa gerek. **Can**'ın pavyona gidişinin neden gösterilmediğini ise herhalde bir tek TRT Denetleme Kurulu bilir... Neyse, sağolsun TRT biz gençlerin kötü örnekler görmesini engelliyor.

Örneğinşu sahne: **Can** birahanede içerken karşısında oturan adam gider, yerine gelen orta boylu, orta halli bir vatandaş adamın bıraktığı birayı içer, yiyecekleri yer. Aç olduğu her halinden bellidir. **Can** bunu farkedince, bir bira ve sosis ısmarlar, ama bunlara el sürmeden çıkar birahaneden. Dışardan baktığında adamın birayı içtiğini, sosisi yediğini görür... Bu sahne de kesildiği için olay polisiye bilmeceye dönüşmüştü. Ama, adamlara hak vermek lazım, ülkemizde aç vatandaş kaldı mı ki? Gerçi filminyapıldığı dönemde henüz çağ atlamamıştık, ama bunu ille de bu biçimde göstermek gerekmez ki?

Yukarıdakiler dışındayedi-sekiz sahne daha vardı kesilen. Kimisi saydıklarımızdan da beter... Anlaşılan **DOĞ-TUR Altın Makas Doğrama Ekibi**'nin külyutmaz memurları titizlikle çalışmışlar **"Kardeşim Benim"** üstünde. Görmememiz gereken sahneleri tek tek saptamışlar, sonra birer birer kesmişler. Onca zaman, onca emek harcanmış, parmaklar yorulmuş, makaslarıyıpranmış. Adamlar bizim iyiliğimiz için nelere katlanıyorlar. Vallahi Bravo!!..

"Fotoğraf"ı yaşamak...

İstanbul bugünlerde "fotoğraf"ı yaşıyor...

Fotoğrafseverler bir salondan çıkıp diğerine giriyor, randevular, programlar değişiyor... Sergiler, dia gösterileri, paneller birbirini izliyor...

Meraklıları hangi etkinliği izleyeceklerini şaşırıyorlar. Bir tatlı koşturmacadır, gidiyor...

Bir ay boyunca 13 ayrı salonda, 14 serginin, 10 dia gösterisinin ve 3 panelin yer aldığı **"4'üncü İstanbul Fotoğraf Günleri"**nden söz ediyoruz.

Fotoğraf Günleri, fotoğrafseverler arasındaki iletişimin artmasını, çalışmaların bir ayda toplu ve düzenli olarak izleyiciye aktarılmasını ve böylece bir tartışma ortamı yaratmayı amaçlıyor.

Bu yılki "Günler"de her yıl olduğu gibi İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği **İFSAK**'ın organizasyonuyla 29 Kasım'da başladı.

İsa Çelik, Gültekin Çizgen, Ergun Çağatay gibi fotoğraf ustalarının da katıldığı gösterili, kokteylli açılış, aynı zamanda İFSAK'ın 29'uncu yıl kutlama toplantısı niteliğindeydi.

Açılış konuşmasında İFSAK Yönetim Kurulu Başkanı **İbrahim Akyürek**, **"Herkesin düşüncesini özgürce dile getirebildiği, sansürün olmadığı, kullandığımız görüntü amaçlarının insanlarımızın izlenmesi, fişlenmesi, tedirgin edilmesi için kullanılmadığı bir ortam niçin düş olsun"** diye seslendi sanatseverlere.

Fotoğraf: Kubilay Tümtül

Bu, 4. Fotoğraf Günleri İstanbul'da yaşanan... Ve her geçen yıl ilginin biraz daha arttığı gözleniyor... Galerilerde sergilenen fotoğrafları gören İstanbullular "şöyle bir bakmadan" edemiyorlar. 7'sinden 70'ine kadar...

"İFSAK 1988 Fotoğraf ve Sinema Ödülleri" de yine bu toplantıda sahiplerine verildi. Fotoğraf dalında AFSAD'dan **Adnan Ataç** ve İFSAK'tan **Sedat Tosunoğlu** ödülü paylaşırken, "emektar" set işçisi **İsmail Kündem** de sinema dalında ödüllendirildi.

Açılış Bildirisi'nde, fotoğraf emekçisi **Ara Güler** de birkaç satırda 40 yılın birikimini dile getiriyordu: **"Bizler bu yaşadığımız çağın objektifli tarihçileriyiz. Bu başlı başına o kadar önemli bir şeydir ki, fotoğrafın daha başka bir şey olmasına gerek yoktur."**

İlk kez bu yıl uygulanan özel bölümde **"Haber fotoğrafları"** konu alınıyor. Etkinliklerin son günü 29 Aralık'taki **Savaş Ay**'ın dia gösterisi de basın fotoğrafçılığına ilgi duyanlar için bir yılbaşı hediyesi olabilir. Savaş Ay Gösteri Dergisi'ndeki söyleşisinde profesyonel fotoğrafçılığa ilişkin duygu ve düşüncelerini şöyle dile getiriyor: **"Gazete fotoğrafçılığı belki de bir dramdır. Çektiğin fotoğrafı senden önce şefin, müdürün beğenecektir. Seçim şansın yok.** Oysa fotoğrafı çok seviyorsan bu durum drama dönüşecektir. Bence fotoğraf, anlatmanın en iyi yoludur ve fotoğrafa yapılacak iyiliğin yolu da çekmektir. Az laf çok iş yani..."

Etkinlikler izlendikçe mesaj ve övgüler de çoğalıyor, zihinlere yerleşiyor anlamlı sözcükler...

"Fotoğraf Günleri, 'fotoğrafa emek verenler'den 'fotoğrafa gönül verenler'e bir armağan sanki..."

4. İSTANBUL FOTOĞRAF GÜNLERİ ETKİNLİKLERİ

4. İstanbul Fotoğraf Günleri (29 Kasım - 29 Aralık) çerçevesinde önümüzdeki günlerde şu etkinlikler izlenebilir:

SERGİLER

3-20 Aralık: Bülent Coşkungür ve Hüseyin Akın'ın "Dökümcüler" adlı fotoğraf sergisi (Bakırköy Adile Naşit Kültür Merkezi)

3-18 Aralık: İlker Maga'nın "Fotoğraflarımız 2" adlı fotoğraf sergisi (Dünya Sineması)

5-15 Aralık: Fotoğraf Dernekleri 1. Ulusal Yarışması sergisi (Beyoğlu Belediye Sanat Galerisi)

12-13 Aralık: Fotoğraf Dernekleri 5. Uluslararası Fotoğraf Yarışması sergisi (Türkiye Emlak Bankası Sanat Galerisi)

13-31 Aralık: İbrahim Akyürek'in "Yaşamın İçinden" adlı fotoğraf sergisi (Otomobil-İş Sendikası Topkapı Şubesi)

17-31 Aralık: Fotogen tarafından hazırlanan "Yansımalar" adlı fotoğraf sergisi (REFO Sanat Galerisi)

19-29 Aralık: Ozan Sağdıç'ın "Röportaj Fotoğrafları" adlı fotoğraf sergisi (Kazım Taşkent Sanat Galerisi)

19-31 Aralık: Beşiktaş Atatürk Anadolu Lisesi Fotoğraf Kolu çalışmalarından oluşan fotoğraf sergisi (Yapı ve Kredi Bankası Etiler Galerisi)

26 Aralık - 4 Ocak 1989: Macar fotoğrafçı Istvan Toth'un "Anlar" adlı fotoğraf sergisi (Türkiye Emlak Bankası Sanat Galerisi)

GÖSTERİLER

21 Aralık: Fotoğraf Dernekleri 5. Uluslararası Fotoğraf Yarışması Saydam Bölümü'nde sergilenmeye değer bulunan fotoğraflardan oluşan Saydam Gösterisi (Fransız Kültür Merkezi - 19.00)

22 Aralık: Sipa Press (Fransa) saydam gösterisi (İFSAK - 19.00)

24 Aralık: Ara Güler'in saydam gösterisi (Yapı Endüstri Merkezi - 19.00)

25 Aralık: Clup 66 (F.Almanya) saydam gösterisi (Yapı Endüstri Merkezi - 15.00)

28 Aralık: Ergun Çağatay'ın saydam gösterisi (Fransız Kültür Merkezi - 19.00)

29 Aralık: Savaş Ay'ın saydam gösterisi (Yapı Endüstri Merkezi - 19.00)

PANELLER

24 Aralık: 1988 Yılı Fotoğraf Değerlendirmesi paneli. Konuşmacılar: İbrahim Akyürek, Semih Fırat, Gültekin Çizgen, İFAD (Yapı Endüstri Merkezi 12.00-15.00)

24 Aralık: Basında Fotoğrafın Kullanım Değeri paneli. Konuşmacılar: Savaş Ay, Orhan Şahin, Ergin Konuksever, Özdemir Gürsoy (Yapı Endüstri Merkezi 16.00-18.00)

25 Aralık: Nesnel Gerçekçilikten Sanatsal İmgeye paneli. Konuşmacılar: İbrahim Altınsay, Tahir M.Ceylan, Özdemir İnce, Afşar Timuçin, Cengiz Özakıncı (Yapı Endüstri Merkezi - 12.00-18.00)

Uçmayı Bırakalım, "Kirli Dans"a Takılalım

Tamer Baran

Flying/Uçarcasına, okulun jimnastik takımına girmek isteyen bir genç kızın öyküsünü anlatıyor. Yoksul bir aileden gelen, zengin ailelerin çocuklarıyla daha doğrusu zenginliğin sağladığı olanaklarla yarışmak zorunda kalan ve bu mücadelede çevresinin de desteğiyle başarıya ulaşan bir kız bu.

Dirty Dancing/ İlk Dans, İlk Aşk'ta da bir genç kız var. 1963 yılında ailesiyle birlikte gittiği yaz kampında, "alt tabaka"dan bir dansörle ilişki kuran zengin kızı Frances.

Her iki filmde de ortak diğer öğeler ise; mutlu bir aşk, çalışmakla kazanılan bir başarı, bu başarının getirdiği coşku, yaşama sevinci ve elbette filmlerin mutlu sonla bitmesi. Bu ortak noktalarla birlikte kimi ayrılık noktaları da taşıyor filmler.

Öncelikle "İlk Dans, İlk Aşk, "Uçarcasına"ya göre daha dinamik, daha coşku dolu ve daha gerçekçi bir film. Ne kahramanların ne de olayların abartıldığı duygusuna kapılıyorsunuz izlerken. Uçarcasına ise filmin seslendiği kitleyi, -yani gençliği- "tavlamak" amacını güden öğelerle dolu: Genç kızın aşmak zorunda olduğu sayısız engel ve zorluk, annesinin ölümü, önce takıma girmesi, ardından hocasının güvendiği asıl jimnastikçiyi motive etmek amacıyla kahramanımızın takıma geçtiğini öğrenmesi, katıldığı yarışmada, hem de 10 tam puanla birinci olması. Tüm bunlar filmin gerçekliğe uygun kişi ve olayları anlatmaktan çok izleyenleri coşturmak, filmin kahramanı ile kendisini özdeşleştirmesini kolaylaştırmak, kısacası izleyiciyi "tavlamak" amacını güttüğünü düşündürüyor.

Ama, biz bu yeme gelmeyiz. Çünkü en başta, müzik gibi gençler için önemli bir unsurdan yeterince yararlanamıyor film. Flashdance'ın müzik yapımcısı Russ Regan'ın imzasını taşımasına rağmen seçilen parçalar tek sözcükle "vasat". Sonuç olarak filmin tek olumlu yanı jimnastik sporunu tanıtması ve sevdirmesi.

"Uçarcasına"filminin yapaylığına **"İlk Dans, İlk Aşk"**ta rastlanmıyor. Bu olumluluğun yanısıra filmde,özellikle dans sahnelerinde ulaşılan estetik düzey övgüye değer. Bunda dansçıların, özellikle de West Side Story, The Outsiders gibi filmlerden bildiğimiz Patrick Swayze, Jennifer Grey ve Staying Alive'dan anımsadığımız Cynthia Rodes'un payı büyük. Hele Swayze, Travolta'dan çok daha başarılı sunduğu danslarıyla izleyiciyi büyülüyor. Dansların yanısıra birbirinden güzel parçalarla da bezeli film.

Sonuç olarak, **"İlk Dans, İlk Aşk" "Uçarcasına"nın aksine gençlik filmleri arasında kendine saygın bir yer edinebilecek güçte bir yapıt.**

Çınaraltı Öğrenci Mekanı (idi)

"Beyazıt'ta Çınaraltı'nda otururduk. Coşkulu, atak, inanç doluyduk. Ne çok güzellik vardı yeryüzünde ve biz henüz ihanet, uzlaşma ve yenilgi sözcüklerini öğrenecek kadar yaşamamıştık. Çocukluğumuzun o saf günlerinde, derin akan ırmaklarda yıkanırdık. Ruhi Su türküler söyler, Nazım Hikmet şiirleriyle coşkun ve atak dünyamızın haklılığını haykırırdı."
(Işıl Özgentürk-Derdim Yeter Sakin Ol)

Fotoğraf: Kubilay Tüntül

Çınaraltı'nı bilip de Hüseyin Avni Dede'yi tanımayan yoktur herhalde. Şair Avni Dede hemen her gün açtığı sergisi ve o meşhur sakalıyla adeta bir simgesidir Çınaraltı'nın.

Kazım Polat

Çınaraltı, İstanbul Üniversitesi açıldığından bugüne dek, üniversitelilerin buluştukları, tanıştıkları, derslerin ve sınavların yorgunluğunu üzerlerinden attıkları, sınavlara girmeyi beklerken ders çalıştıkları açık-hava mekânı görevi yapmıştı...

Artık Çınaraltı yok...

İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin Çınaraltı'sı yok... Asırlık kestane ağaçları var, yerlerinde duruyorlar. Ancak, asırlık kestane ağaçlarının altında-kestane ağaçlarının altına neden "Çınaraltı" denilmiş, yanıt bulamadım- "bit pazarı" var artık. Eski para-pul alıcı ve satıcıları, çeşit çeşit eski ve yeni gözlük, saat, radyo, televizyon gibi eşyaların parçaları ya da kendileri... Çınaraltı'ndan geriye orta yerde çırılçıplak bir büfe kalmış.

Çınaraltı ile ilgili söyleşecek birilerini, orta yerde kalakalan büfenin arkasında buluyoruz.

"Çınaraltı'nın kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu kapatma işlemine tepkiniz nedir?" sorularını yönelttiğimizde, bütün bakışlar, kırk yaşlarında, şişmanca, temiz giyimli birine yöneliyor. O da kendisinin bu soruları yanıtlaması gerektiği inancıyla konuşmaya başlıyor:

"İsmim, Mustafa Karakaya. Birkaç yıldır burayı ben işletiyordum. Benden önce Tahir Aktaş işletiyordu... Bu yıl belediye işgaliyeyi kaldırdı."

Seviniyoruz; Çınaraltı'nın işletmecisini bulduk ve Çınaraltı'nın neden kapatıldığını öğrenebileceğimizi düşünüyoruz...

"Bence Belediye Başkanlığı'nın gerekçesi bahane" diyor. **"Belediye önceleri 'camiden şikâyet var' diyordu. Cami imamı dahil bugüne dek bize kimse şikâyette bulunmadı. Neymiş efendim, turistler gelip cami merdivenlerinde oturup, bira içiyorlarmış. Bakın, sanki şimdi durum değişik mi?"**

Mustafa Karakaya, cami merdivenlerinde oturan kalabalığı gösteriyor ve Belediyenin **"bahanelerini"** anlatmayı sürdürüyor:

".. Sonra 'yolu kapatıyorsunuz' denildi. Bu da bahaneydi. Belediye burayı bize ölçülü veriyor. Yol var. İşte bakınız döşeli yerler bizim kullandığımız yerler. Üstelik şimdi daha düzensiz, daha bozuk bir durum var. Yol aslında şimdi yok. Bit pazarı gibi, her yeri seyyarlar sardı. Böyle yerler halka böyle mi açılmalı? Ha, birde, gençler birbirlerine yakın oturuyorlarmış. Birbirlerine sarılıyorlarmış. Bu da güya caminin şikâyetiymiş."

Topluluğun arasında güleç yüzlü, ak saçlı, diri biri, "çok eskiden beri Çınaraltı'na Beyazıt Kütüphanesi'nden yararlanmak için" geldiğini söylüyor.Anılarını uzun uzun anlatıyor:

"Ben-çok eskiden beridir Çınaraltı'na gelirim. Bildiğim kadarıyla Çınaraltı seksen senedir var. Çınaraltı'nın kırklı, altmışlı, seksenli senelerini bilirim... O zamanlarda da gençler gelirlerdi. O zamanların gençleri başka kıyafetteydi. Ütülü kumaş takımlarını giyerlerdi, efendice, saygılıca oturur kalkarlardı... Aydın gençler gelirdi Çınaraltı'na. Bugünkü aydınların çoğu Çınaraltı sohbetlerinden, ahbaplıklarından geçtiler... Şiir yazanlar, öykü, roman yazanlar... Yazın sıcağından kaçanlar, Beyazıt'ın kalabalığından kaçanlar sığınmışlardır Çınaraltı'na... Bir de buranın tarihi değeri var... Burası mutlaka yeniden düzenlenip açılmalı..."

Teşekkür edip, topluluktan ayrılıyoruz. Sonbahar rüzgârı, Beyazıt Meydanı'nı yalarken Çınaraltı'na dokunmadan geçiyor. İstanbul Üniversitesi bahçe kapısından çıkıp, Çınaraltı'nın yerine doğru yönelen üniversitelilerle söyleşiyoruz.

İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu öğrencisi Ayşe Mert, **"Çınaraltı'nın kapatılmasına"** tepkisini şöyle ifade ediyordu:

"Sekiz yıldır Çınaraltı'na gelirdim. Daha önce Filoloji'de okudum. Bitirme günümde, arkadaşlarımla burada buluştum. Kutlama yaptık Çınaraltı'nda... Beyazıt'ta okuyan arkadaşlar hiç olmazsa birkaç kez uğrayıp, oturup soluklanmışlardır. Kitap okumuşlar, ders çalışmışlardır. Bu civarda oturulacak başka açık-hava çaybahçesi yok. Yazın turistlerin, yolu düşen vatandaşların, ilkbaharda ve sonbaharda bizlerin uğrak yeriydi. Çınaraltı kapatılmamalıydı..."

Özlem Biricik, Ayşe Mert'in arkadaşı. Aynı okulda öğrenci... Özlem Biricik de görüşlerini şöyle özetliyor:

"Çınaraltı, benim pek sık uğramadığım bir yerdi. Ancak talep edilen bir yer olduğunu biliyorum. Özellikle öğrenci arkadaşlar tarafından... Öte yandan, Çınaraltı'nın tarihi ve kültürel bir değeri vardı. Birçok yazara, şaire yuva olmuş bir yerdi. Çınaraltı yeniden açılmalı. Hatta üniversiteli gençlerin - bizlerin - maddi durumları gözönüne alınarak düzenlenerek açılmalı."

Özlem Biricik bir de öneride bulunuyor:

"Bence Çınaraltı'nı üniversite ya da üniversiteliler işletmelidir."

Görüp görüştüğümüz bütün üniversiteliler, **"Çınaraltı'nın yeniden açılmasını ve öğrencilere hizmet verecek biçimde düzenlenmesi"** gerektiğini belirtiyorlardı.

Çınaraltı'ndan ayrılırken, seyyar satıcıların başına üşüşen, yolu kapayan kalabalığı yarmaya çalışıyoruz. İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin ve çevre esnafının dileğini, içten katılarak, mırıldanıyoruz:

"Çınaraltı, üniversiteli gençlerin ve çevre esnafının ihtiyaçları gözönüne alınarak düzenlenip açılmalı."

Fotoğraf: Kubilay Tüntül

Yıllarca öğrencilere mekân olmuş Çınaraltı bugün çok sayıda işportacı ve antika eşya satıcısının geçim kapısı. Yılın neredeyse her günü açılan sergilerde deri süs eşyalarından gümüş kolye ve yüzüklere, fotoğraf makinelerinden stereo teyplere kadar neler yok ki?.. Öyle görünüyor ki Çınaraltı üniversite öğrencilerine kapanmış "halka açılmış." Ama belki de Çınaraltı'nı tanıyan herkesin kafasında aynı soru var: "Böyle yerler halka bu şekilde mi açılmalı?"